

THE LITHUANIAN WEEKLY
„Vienybė Lietuvių“
 Published every Wednesday
 Brooklyn, New York.
 Yearly subscription rates:
 In the United States and
 Canada \$2.00
 To Foreign Countries \$2.50
 Advertising rates on applica-
 tion.
 Address all communications
 to publishers:
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

VIENYBĖ LIETUVŲNIKŲ

„Vienybė Lietuvių“
 Išėina kas trečiadienį
 Brooklyn, N. Y.
 Prenumerata metams:
 Suvienytose Valstijose ir
 Kanadoje \$2.00
 Europoje ir kitur \$2.50
 Prenumerata mokama iš vir-
 šaus. Prenumeratos metas
 skaitosi nuo laiko užsirašymo,
 ne nuo Naujo Meto.
 Apgarsinimų prekių klaus-
 kite laišku.
J. J. PAUKŠTIS K. BRAZYS
 120-124 Grand st.
 Brooklyn, N. Y.

Visuomenės, literatūros ir politikos savaitinis laikraštis.

Nr. 7.

Brooklyn, N. Y., 12 d. Vasario (February) 1908. m.
 ENTERED AT THE BROOKLYN, N. Y., POST-OFFICE AS SECOND-CLASS MAIL MATTER

Metai XXIII.

Ateiviams pagelba reikalinga nevilkinant

Jau 12 metų praėjo nuo su-
 manymo įkurti lietuvių ateiviams
 namus, kurioje nors
 Amerikos priepaulyje. Su-
 manymas buvo labai prakli-
 ūnus, jį įkūnijus būtų daug-
 daug atnešta pagelbos mūsų
 neturtingiems ateiviams. Bet
 dėja! jis išnyko iš mūsų ome-
 nės, lyg tai būtų mums nereik-
 alingas daiktas.

Gal kada ir buvo mažiau-
 reikalingu. Bet šiandien lie-
 tuviams ateiviams globa yra
 nevilkinamas klausimas, ypa-
 tingai, kada lenkų ateivių na-
 mas (Dom Św. Józefa) New
 Yorke tapo uždarytas. Užda-
 rius šv. Juozupo namus lie-
 tuviai (lenkai, rusinai ir masko-
 liai) liko be jokios pagelbos,
 kuri turi būti daugrečiau-
 suteikiama.

Pagelba visiems yra reika-
 linga atvykus į svetimą šalį,
 nesuprantant kalbos ir neži-
 nant ką daryti tarp svetimų
 žmonių atsiradus. Bet labiau-
 siai reikalauja pagelbos tie,
 kurie dėl vieno ar kito prie-
 žasčių tampa ateivių valdžios
 sulaikyti kaslegarnėje (ateivių
 name), tiems reikia kuogrei-
 čiausia prisišaukti kokius
 draugus ar gimnainčius,
 idant tie jie atvažiuotų jų iš-
 imt, arba prisiųstų pinigų ant
 pragyvenimo ir kelių į važio-
 jamą vietą. Neprisišaukus ir
 negavus pagelbos, tokių ateiv-
 vių likimas yra žinomas, —
 juos grąžina atgal, iš kur
 atvyko.

Kaip mes atkeliavome jieš-
 kodami duonos karnelio, ar su
 tikslu pagerinti savo buvį, pa-
 sinaudoti laisvo krašto apšvie-
 timu ir kultūra, taip ir kiti
 mūsų broliai to paties trokšta.
 Žmonės susirankioję Lietuvoje
 paskutinius grašelius, prisiskolė,
 net reikalinguosius daik-
 tus užstatė ar pardavė, keliau-
 ja Amerikon; bet pakeliuj at-
 sitinka anksčiau nepermato-
 mos kliūtys, jos išplėšia varg-
 šams keleiviams paskutinį ska-
 tiką ir atkeliauja jie čionai
 visai be pinigų arba neišten-
 kančiai ant tikieto negali už-
 baigt kelionės. O draugų ar
 giminių — vieni visai neturi,
 kiti kad ir turi, negali taip
 staiga prisišaukti. Tankiausia
 tie buna persikraustę kur kit-
 ur, laiškai ir telegramai neda-
 eina. Keleivį patinka baisi
 nelaimė. Tokius tai žmones
 pirmiausia visados paimdavo į
 gerai žinomą lenkų „Šv. Juo-
 zupo Namą“, kuris nors nege-
 ri usį turi vardą, bet visgi
 žmogus gaudavo jame laikiną
 prieglaudą, iki vėliaus susi-
 rasdavo savo gimines ar drau-
 gus. Kaip minėjom tas namas
 jau uždarys. Toki žmonės da-
 bar yra be jokios pagelbos. I-
 jų kasdien New Yorko prie-
 plaulyje šviežių randasi. Jei
 gu tokie turėtų kiek pinigų ir
 tikieta pagal adresą, tai be jo-
 kių papių nukeliautų į savo
 vietas. Bet tame ir yra nelai-
 mė, kad tankiausiai tokie žmo-
 nės pribyva tik kelis feingius
 kišenėj barškindami.

Rusinai greitai sumanė pa-
 sigelbėti patys. Kunigai A. B.
 Koukol ir J. J. Ardan suorga-
 nizavo tam tikrą draugiją:
 „Slavonic Immigrant Society“
 (Slavų Ateivių Draugija —
 35 Broadway, New York) ir
 savo žmones gelbsti; kiek dar
 išsigali, ištiesia ranką, kaip
 giminiškoms tautoms — len-
 kams su maskoliais. Su lie-
 tuviais gi jie negali susikalbėti
 ir todėl negali jiems nė pagel-
 bos suteikti.

Dėlto neatidėtinai yra reika-
 lingas lietuvis, mokantis gerai
 angliskai kalbėti ir rašyti
 (priegtam galintis kalbėti len-
 kiškai ir maskoliškai), kuris
 atliktų lietuvių reikalus kas-
 legarnėje. Ką lietuviai turi
 toliau padaryt dėl savo ateiv-
 vių pagelbos, sunku iš sykiu
 pasakyti; tuomi tarpu naidin-
 giausia būtų prisidėt prie vir-
 šų minetos rusinų draugijos,
 užlaikant savo pasiuntinį. Ka-
 da gyvenimo kaštai New Yor-
 ke yra labai dideli, tai lie-
 tuviai turėtų užmokėti už lie-
 tuvius, kurie tenai kaip nors il-
 giausia nebutų — nors
 už valgi ir skalbiną.

Susiv. L. A. atiduos likusius
 po parodos daiktus ir knygyną
 Vilniaus muzėjui. Daiktai tie
 nors nevisi yra didžios vertės,
 bet mums lietuviams turi isto-
 rišką svarbą jau vien tuo, kad
 buvo svarbiu ir vienu iš pirmu-
 tinių įnagių nelygioje kovoj už
 mūsų paglemžtas tiesas. Kny-
 gynas vėl turi tą vertę, kad
 jame randasi veik visa teip
 vadinamoji kontrafakcija, t. e.
 knygos spaustos užsieniuose
 prieš atgavimą spaudos Didžio-
 joje Lietuvoje. Kita tokį ran-
 kių teip pilnai vargiai jau da-
 bar kam bepasisektų surinkti!

Taigi tuos daiktus ir tą kny-
 gyną mes siųsime į Vilnių, kur
 viešpatuota rus škoji biurokra-
 tija. Tiesa, Rusijoje dabartės
 visiškai kitokie laikai, esant
 įvesta ar įvedama neva konsti-
 tucija. Lietuv. Mokslo Drau-
 gija yra legalizuota. Muzėjų
 steigti lietuviams leista, ar veik-
 bus leista. Tas viskas gerai!
 Bet rusiškojo rėdo politikai
 svyruojant, teip nuolat besi-
 keičiant, kada net rusiškosios
 įstaigos nėra tikros rytojaus,
 kas gali gvarantuoti mūsų
 įstaigų nepaliečiamybę? Kas
 galės gvarantuoti ją už kelių
 keliolikos, kelių dešimčių me-
 tų, nors Rusijoje būtų įvesta
 tikroji konstitucija? Kas gali
 Europos konstitucijoms užti-
 kėti? Austrijoj konstitucija
 ir Austrijos rėdas yra prielau-
 kiausias kitataučiams, o vienok
 anais metais, slovaksams užde-
 jus muzėjų, tą muzėjų užgrobė
 be jokių ceremonijų... Aš
 kalbėjau pernai apie tai ant
 susirinkimo Mokslo Draugijos
 ir dabar kalbu, kad tautiška-
 jį muzėjų mums reiktų steigti
 ant tokių pamatų, kad rėdas ir

norėdamas, jį negalėtų prisi-
 savinti. Mano nuomone, bent
 svarbesnieji muzėjui pavedami
 laikai turėtų pasilikti savas-
 čia aukautojų, arba galėtų bu-
 ti užrašomi draugijoms, ypač
 užrubežinėms. Tos draugijos
 muzėjui daiktus neva skolės.
 Jei kokia, tokios draugijos tu-
 rės tiesą pareikalauti neva sa-
 vo daiktus atgal.

Taigi ar ne būtų gerai, kad
 Sus.L.A., pavezdamas likusius
 nuo parodos Paryžiuje daiktus
 ir knygyną lietuviškam Vil-
 niuje muzėjui, su muzėjaus
 perdėtiniais padarytu forma-
 lišką raštą, kad tuos daiktus
 tik skolina muzėjui? Ant
 ateinančio seimo Susiv. dele-
 gatai turėtų tai aapsvrstyti.

Kun. J. Žilinskis,
 buvęs prezid. ir knygius
 Lietuv. parodos Paryžiuje.

Kritika ir bibliografija.

*Pasninkai Lietuvoje. Pa-
 rengė K. Stkl. Tiltėje. 1908.
 Išleido P. Mikolaimis. Pusk.
 16. Prekė 5 centai.*

Apie 20 metų jau praėjo,
 kaip popiežius Leonas XIII
 davė dispensą (daleidimą) vi-
 so svieta katalikams valgyti
 su pienu ir mėsa dienoje, ku-
 riose pirmiausia buvo po sun-
 kiausia nuodėme uždrausta, —
 išimant ponus ir kunigus.
 Tą dispensą apgarsint popie-
 žius paliko vyskupų valiai ir
 jų nuožinrai: kaip geriau, teip
 ir apgarsint. Bet vyskupai, la-
 bian rupindamies apie sav-
 avių dušeles ir jų posmertinę
 gerovę, negu apie kuno maiti-
 nimą, tą popiežiaus parėdymą,
 prastų žmonių kalba pasakant,
 pakišo po staltiese ir negarsi-
 no iki šiolai. Mat bijota, kad
 lėlei palengvinimo gavėjimų
 ir panaikinimo pasninkų, ne-
 kiltų kokie pačių dievutų
 žmonių murmėjimai arba
 lar ir baiseni kunigams daly-
 kai.

Klebonas S., matydamas to-
 kį neteisimą bažnyčios valdi-
 ninkų elgimąsi, pakėlė sum-
 nimą („Vilniaus Žiniose“ No
 51, 1905), kad jau laikas atėjo
 nejuoknuojant palengvinti žmo-
 nės pasninkus iš atžvilgio į
 jų sveikatą ir dėlto, kad žmo-
 nės jau patį pradeda pasive-
 lyt laužymus pasninkų. Kun.
 Jonas Žilinskis („V. Ž.“ N 47,
 ir 52, 1905) tą sumanimą pla-
 čiaus išgavdino reikalauda-
 mas sulyginimo lietuvių su
 viso pasaulio katalikais pas-
 ninkuose. Toliau kun. R. M.
 rašė, jog matas reikalą ir nau-

da panaikinime pasninkų, nes
 tuomet kunigams nereiktų
 gaisinti laiką su prašytojais
 laleidimų valgyti su pienu ar
 mėsa, ir žmonėms būtų vienu
 žygiu mažiau vaikštinėjimų į
 klebonijas.

Kun. A. Milukas, cenzorius
 Philadelphijos diecezijos, ka-
 lendoriuje, 1908, teipgi rašo.
 Jų darbininkai žmonės gali
 valgyti mėšą kiekvieną dieną.
 Išimant tik pėtnyčias, pelenu
 dieną, „didžios nedėlios“ serė-
 dą ir subatą, teipgi kučių die-
 ką. Gavėnioje gali valgyti mė-
 šą: nedėdieniais, panedėliais,
 utarninkais, ketvergais ir su-
 batomis. Visai pasninkauti
 neprivalo visį nesukakę 21
 metų; seniai virš 60 metų,
 žmonės dirbantys sunkius dar-
 bus, ligoniai, neščios ir žiu-
 dančios motinos, ir visos ypa-
 tos, kurių sveikata pasninkų
 neužleidžia. — Butų buvę la-
 bai gerai, kad ir šis paskuti-
 nis aiškinimas apie pasninkus
 būtų pridetas tapęs knygutėje,
 iš kurios Lietuvos žmonės bu-
 tų matę, kaip pasninkaujama
 Amerikoje.

Kunigai Lietuvoje dėlei
 viršų nurodytų sumanimų
 pakėlė didelį triukšmą, tuli
 išdrąsinę net sumanytojų ad-
 risų iš redakcijų reikalavo;
 bet viešai diskusijų per laik-
 raščius nekėlė, suprasdami,
 kad geriaus nešaukti vilką iš
 miško, nes jo nenušaus; patįs
 save būtų apsiskundę, jog už
 slėpę popiežiaus daleidimą,
 paklausę turtingų ukininkų.

Gerai padarė p. K. Stkl.
 parengęs virš minėtą kny-
 gutę, kuri padės išpla-
 tint tarp Lietuvos žmo-
 nių demokratiškumo idėją
 bent nors susilygiuime su viso
 svieta žmonėmis katalikais.
 aliovusiais bereikalingais
 pasninkais savo kuną varginti
 ir tomi peržengti net popie-
 žiaus palėpimą.

„Vien. Liet.“ N 50,07, patil-
 po „Apie revoliucionierių ke-
 lionę Lietuvon“ straipsnelis
 kuriame tulas revoliucionie-
 rius paaškino sąlygas, kokios
 reikia but Lietuvos ir abelnai
 Rusijos revoliucionieriams.
 Nurodo, kad neapsipazines su
 Rusijos dabartinėmis apy-
 to voms kovotojas greita pakliutų
 į valdžios nagus; jeigu ir nepa-
 kliutų dar, tai visgi sako, be-
 tam tikro lavumo ir gabumo
 negalėtų plačiai veikti. Pas-

niaus iš to jis išveda, kad da-
 bar da ne revoliucijos darbas
 varomas, bet prisirengimo prie-
 jos.

Noriu, tame dalyke plačiau
 paaškinti.

Su tuom, kad dabar tik pa-
 sirengimo prie revoliucijos ei-
 na Lietuvoje darbas, pilnai su-
 tinku. Tikrai randu perdaug
 tamsiai nupieštas pačias revo-
 lucionierių sąlygas

Lietuvoje dabar yra darbo
 be galo ir be krašto. Yra jo
 ir aukštai pakilusiems supratie-
 m intelektualams ir vos tik
 susipratusiems žmonėms, paži-
 nusiems negerumą caro val-
 džios. Sunkesni darba imi
 gabesniejie, o menkesni varo
 nežiaus susipratusieji. Todėl
 ir pavojus ne vienodas. Inte-
 ligitų pavojus yra didesnis
 prašiočių — mažesnis. Bet už
 tai inteligentiai sumaniau mo-
 ka kvailą policiją už nosų
 vadzioti, tuom tarpu pračio-
 kai didžiumą pavojaus gali iš-
 vengti savo didesniu skaitliuim
 kamsčių — nuo to irgi policijai
 ar šnipams neišeina ant svei-
 katos.

Ne vien tik Kaune ar Vil-
 niuje revoliucionieriams pri-
 seina gyventi. Yra jų po vi-
 su: užkampius. O kur jų ne-
 ra, tai reikia, kad būtų. Da-
 bar prisirengimo darba atlieka
 literatura (prakalbų saktų
 niekur nevalia). Todėl ją rei-
 kia visur platinti. Tą iš dalies
 galima daryti viešai, be jokios
 baimės iš valdžios pusės, — nes
 už platinimą valdžios leistų
 raštų, policija neprikimba ir
 nekiaša į kalėjima. Kad ir pri-
 kimba tai neskaubžios pasek-
 mės išėina. O raštai turi la-
 bai didelę vertę. Paimkim da-
 bar „Žariją“, „Lietuvos Uki-
 ninką“ ir „Vilniaus Žinias“.
 Tie trys legaliskai laikraščiai
 atliko jau milžinišką darba.
 Norint dar vaisingesniu jų dar-
 bą padaryt, reikia užsiimt jų
 platinimu po Lietuvą. Ne
 mažai ir gerų knygutų pas-
 kutiniais metais pasirodė, kaip
 čia Lietuvoje, teip ir Ameriko-
 je. Reikia skleist jas po Lie-
 tuvą. Darbas nesunkus. No-
 rinčiam dabar jau lengva susi-
 rast LSDP. ir Liet. Valst. Sa-
 jungos kuopas. Nuo jų gali-
 ma daug ko dažnot ir pasi-
 mokyt, o sumanesni žmonės rei-
 kalingi yra kuopas vadovant.
 Taigi čia ir reikia tokių darbi-
 ninkų argu revoliucionierių.
 Man rodos, kad lietuviai ame-
 rikiečiai gerai žino savo
 gimtuosius kraštus; žino maž-
 daug, kaip stovi jų spielinkėse
 žmonių apšvietimas. Jie ga-
 li ten keliaut ir darbuotis.

„Vien. Liet.“ N 50,07, patil-
 po „Apie revoliucionierių ke-
 lionę Lietuvon“ straipsnelis
 kuriame tulas revoliucionie-
 rius paaškino sąlygas, kokios
 reikia but Lietuvos ir abelnai
 Rusijos revoliucionieriams.
 Nurodo, kad neapsipazines su
 Rusijos dabartinėmis apy-
 to voms kovotojas greita pakliutų
 į valdžios nagus; jeigu ir nepa-
 kliutų dar, tai visgi sako, be-
 tam tikro lavumo ir gabumo
 negalėtų plačiai veikti. Pas-

niaus iš to jis išveda, kad da-
 bar da ne revoliucijos darbas
 varomas, bet prisirengimo prie-
 jos.

Noriu, tame dalyke plačiau
 paaškinti.

Su tuom, kad dabar tik pa-
 sirengimo prie revoliucijos ei-
 na Lietuvoje darbas, pilnai su-
 tinku. Tikrai randu perdaug
 tamsiai nupieštas pačias revo-
 lucionierių sąlygas

Lietuvoje dabar yra darbo
 be galo ir be krašto. Yra jo
 ir aukštai pakilusiems supratie-
 m intelektualams ir vos tik
 susipratusiems žmonėms, paži-
 nusiems negerumą caro val-
 džios. Sunkesni darba imi
 gabesniejie, o menkesni varo
 nežiaus susipratusieji. Todėl
 ir pavojus ne vienodas. Inte-
 ligitų pavojus yra didesnis
 prašiočių — mažesnis. Bet už
 tai inteligentiai sumaniau mo-
 ka kvailą policiją už nosų
 vadzioti, tuom tarpu pračio-
 kai didžiumą pavojaus gali iš-
 vengti savo didesniu skaitliuim
 kamsčių — nuo to irgi policijai
 ar šnipams neišeina ant svei-
 katos.

Ne vien tik Kaune ar Vil-
 niuje revoliucionieriams pri-
 seina gyventi. Yra jų po vi-
 su: užkampius. O kur jų ne-
 ra, tai reikia, kad būtų. Da-
 bar prisirengimo darba atlieka
 literatura (prakalbų saktų
 niekur nevalia). Todėl ją rei-
 kia visur platinti. Tą iš dalies
 galima daryti viešai, be jokios
 baimės iš valdžios pusės, — nes
 už platinimą valdžios leistų
 raštų, policija neprikimba ir
 nekiaša į kalėjima. Kad ir pri-
 kimba tai neskaubžios pasek-
 mės išėina. O raštai turi la-
 bai didelę vertę. Paimkim da-
 bar „Žariją“, „Lietuvos Uki-
 ninką“ ir „Vilniaus Žinias“.
 Tie trys legaliskai laikraščiai
 atliko jau milžinišką darba.
 Norint dar vaisingesniu jų dar-
 bą padaryt, reikia užsiimt jų
 platinimu po Lietuvą. Ne
 mažai ir gerų knygutų pas-
 kutiniais metais pasirodė, kaip
 čia Lietuvoje, teip ir Ameriko-
 je. Reikia skleist jas po Lie-
 tuvą. Darbas nesunkus. No-
 rinčiam dabar jau lengva susi-
 rast LSDP. ir Liet. Valst. Sa-
 jungos kuopas. Nuo jų gali-
 ma daug ko dažnot ir pasi-
 mokyt, o sumanesni žmonės rei-
 kalingi yra kuopas vadovant.
 Taigi čia ir reikia tokių darbi-
 ninkų argu revoliucionierių.
 Man rodos, kad lietuviai ame-
 rikiečiai gerai žino savo
 gimtuosius kraštus; žino maž-
 daug, kaip stovi jų spielinkėse
 žmonių apšvietimas. Jie ga-
 li ten keliaut ir darbuotis.

„Vien. Liet.“ N 50,07, patil-
 po „Apie revoliucionierių ke-
 lionę Lietuvon“ straipsnelis
 kuriame tulas revoliucionie-
 rius paaškino sąlygas, kokios
 reikia but Lietuvos ir abelnai
 Rusijos revoliucionieriams.
 Nurodo, kad neapsipazines su
 Rusijos dabartinėmis apy-
 to voms kovotojas greita pakliutų
 į valdžios nagus; jeigu ir nepa-
 kliutų dar, tai visgi sako, be-
 tam tikro lavumo ir gabumo
 negalėtų plačiai veikti. Pas-

niaus iš to jis išveda, kad da-
 bar da ne revoliucijos darbas
 varomas, bet prisirengimo prie-
 jos.

Noriu, tame dalyke plačiau
 paaškinti.

Su tuom, kad dabar tik pa-
 sirengimo prie revoliucijos ei-
 na Lietuvoje darbas, pilnai su-
 tinku. Tikrai randu perdaug
 tamsiai nupieštas pačias revo-
 lucionierių sąlygas

Lietuvoje dabar yra darbo
 be galo ir be krašto. Yra jo
 ir aukštai pakilusiems supratie-
 m intelektualams ir vos tik
 susipratusiems žmonėms, paži-
 nusiems negerumą caro val-
 džios. Sunkesni darba imi
 gabesniejie, o menkesni varo
 nežiaus susipratusieji. Todėl
 ir pavojus ne vienodas. Inte-
 ligitų pavojus yra didesnis
 prašiočių — mažesnis. Bet už
 tai inteligentiai sumaniau mo-
 ka kvailą policiją už nosų
 vadzioti, tuom tarpu pračio-
 kai didžiumą pavojaus gali iš-
 vengti savo didesniu skaitliuim
 kamsčių — nuo to irgi policijai
 ar šnipams neišeina ant svei-
 katos.

Ne vien tik Kaune ar Vil-
 niuje revoliucionieriams pri-
 seina gyventi. Yra jų po vi-
 su: užkampius. O kur jų ne-
 ra, tai reikia, kad būtų. Da-
 bar prisirengimo darba atlieka
 literatura (prakalbų saktų
 niekur nevalia). Todėl ją rei-
 kia visur platinti. Tą iš dalies
 galima daryti viešai, be jokios
 baimės iš valdžios pusės, — nes
 už platinimą valdžios leistų
 raštų, policija neprikimba ir
 nekiaša į kalėjima. Kad ir pri-
 kimba tai neskaubžios pasek-
 mės išėina. O raštai turi la-
 bai didelę vertę. Paimkim da-
 bar „Žariją“, „Lietuvos Uki-
 ninką“ ir „Vilniaus Žinias“.
 Tie trys legaliskai laikraščiai
 atliko jau milžinišką darba.
 Norint dar vaisingesniu jų dar-
 bą padaryt, reikia užsiimt jų
 platinimu po Lietuvą. Ne
 mažai ir gerų knygutų pas-
 kutiniais metais pasirodė, kaip
 čia Lietuvoje, teip ir Ameriko-
 je. Reikia skleist jas po Lie-
 tuvą. Darbas nesunkus. No-
 rinčiam dabar jau lengva susi-
 rast LSDP. ir Liet. Valst. Sa-
 jungos kuopas. Nuo jų gali-
 ma daug ko dažnot ir pasi-
 mokyt, o sumanesni žmonės rei-
 kalingi yra kuopas vadovant.
 Taigi čia ir reikia tokių darbi-
 ninkų argu revoliucionierių.
 Man rodos, kad lietuviai ame-
 rikiečiai gerai žino savo
 gimtuosius kraštus; žino maž-
 daug, kaip stovi jų spielinkėse
 žmonių apšvietimas. Jie ga-
 li ten keliaut ir darbuotis.

„Vien. Liet.“ N 50,07, patil-
 po „Apie revoliucionierių ke-
 lionę Lietuvon“ straipsnelis
 kuriame tulas revoliucionie-
 rius paaškino sąlygas, kokios
 reikia but Lietuvos ir abelnai
 Rusijos revoliucionieriams.
 Nurodo, kad neapsipazines su
 Rusijos dabartinėmis apy-
 to voms kovotojas greita pakliutų
 į valdžios nagus; jeigu ir nepa-
 kliutų dar, tai visgi sako, be-
 tam tikro lavumo ir gabumo
 negalėtų plačiai veikti. Pas-

niaus iš to jis išveda, kad da-
 bar da ne revoliucijos darbas
 varomas, bet prisirengimo prie-
 jos.

Noriu, tame dalyke plačiau
 paaškinti.

Su tuom, kad dabar tik pa-
 sirengimo prie revoliucijos ei-
 na Lietuvoje darbas, pilnai su-
 tinku. Tikrai randu perdaug
 tamsiai nupieštas pačias revo-
 lucionierių sąlygas

Lietuvoje dabar yra darbo
 be galo ir be krašto. Yra jo
 ir aukštai pakilusiems supratie-
 m intelektualams ir vos tik
 susipratusiems žmonėms, paži-
 nusiems negerumą caro val-
 džios. Sunkesni darba imi
 gabesniejie, o menkesni varo
 nežiaus susipratusieji. Todėl
 ir pavojus ne vienodas. Inte-
 ligitų pavojus yra didesnis
 prašiočių — mažesnis. Bet už
 tai inteligentiai sumaniau mo-
 ka kvailą policiją už nosų
 vadzioti, tuom tarpu pračio-
 kai didžiumą pavojaus gali iš-
 vengti savo didesniu skaitliuim
 kamsčių — nuo to irgi policijai
 ar šnipams neišeina ant svei-
 katos.

Ne vien tik Kaune ar Vil-
 niuje revoliucionieriams pri-
 seina gyventi. Yra jų po vi-
 su: užkampius. O kur jų ne-
 ra, tai reikia, kad būtų. Da-
 bar prisirengimo darba atlieka
 literatura (prakalbų saktų
 niekur nevalia). Todėl ją rei-
 kia visur platinti. Tą iš dalies
 galima daryti viešai, be jokios
 baimės iš valdžios pusės, — nes
 už platinimą valdžios leistų
 raštų, policija neprikimba ir
 nekiaša į kalėjima. Kad ir pri-
 kimba tai neskaubžios pasek-
 mės išėina. O raštai turi la-
 bai didelę vertę. Paimkim da-
 bar „Žariją“, „Lietuvos Uki-
 ninką“ ir „Vilniaus Žinias“.
 Tie trys legaliskai laikraščiai
 atliko jau milžinišką darba.
 Norint dar vaisingesniu jų dar-
 bą padaryt, reikia užsiimt jų
 platinimu po Lietuvą. Ne
 mažai ir gerų knygutų pas-
 kutiniais metais pasirodė, kaip
 čia Lietuvoje, teip ir Ameriko-
 je. Reikia skleist jas po Lie-
 tuvą. Darbas nesunkus. No-
 rinčiam dabar jau lengva susi-
 rast LSDP. ir Liet. Valst. Sa-
 jungos kuopas. Nuo jų gali-
 ma daug ko dažnot ir pasi-
 mokyt, o sumanesni žmonės rei-
 kalingi yra kuopas vadovant.
 Taigi čia ir reikia tokių darbi-
 ninkų argu revoliucionierių.
 Man rodos, kad lietuviai ame-
 rikiečiai gerai žino savo
 gimtuosius kraštus; žino maž-
 daug, kaip stovi jų spielinkėse
 žmonių apšvietimas. Jie ga-
 li ten keliaut ir darbuotis.

REIKALĖ LIKUSIŲJŲ PO PARODOS PARY- ŽIUJE DAIKTŲ.

Daiktus tuos po parodos p.
 Daumantas nusiuntė į Prusus
 ir sudėjo, rodos, pas p. Sau-
 nių, kurs buvo parodoje Pru-

Tokių kampelių, kur apšvietimas būtų jau nereikalingas, man rodos Lietuvoje nerastum.

Vedimui apšvietos darbo yra jau šiek tiek, valdžios leistos įstrigos, kaip va: „Švieša“ ir kit. (Suv. g.). Man rodos, kad yra jau tokių įstaigų ir Kaune bei Vilniaus gubernijose. O jeigu dar ir nėra, tai juk reikia sutvert. Be abejonės visi lietuviai žino, kad apšvietę žmonės geriau supranta savo teises ir reikalus; supratę kovoja už juos. Taigi revoliucionierių darbas, varymas pirmyn apšvietimo, iškyla ant pirmos vietos.

Todėl iš savo pusės, ne tik tai širdingai patariu, bet net ir šaukiu į lietuvius mylinčius savo tėvynę ir laisvę grįžti iš Amerikos į savo prigimtą šalį, į savo kaimus, pas nuvarčiusius brolius; ir jų tarpe apsigyvenus, nemiegot, ne sėdēt rankas ant galvos sudėjus, bet dirbt, mokyt ir šviest. Toks rimtas ir nuoseklus darbas daug daugias Lietuvai naudos, atgalės negu iš sykio šaukimas nesuspratusių ir nepriruošusių žmonių prie revoliucijinių išbeigų, — negu daug norēt, o mažai padaryt.

(Užbaiga seką).

Vargis Lapelis.

Agitacijos dēlei.

Nemanan užsimt ilgais išvaduojimais, bet stačiai eiti prie dalyko.

Norau kalbēt apie plačiai jėjusią dabar madą rengimo viešų prakalbų ir diskusijų. Dabartės prakalbos pas mus yra rengiamos ir jungiamos drauge su ginčiais; oratoriai veiki visi atiduoda ant viešų diskusijų, reikalauja, kad su sūrinkusieji žmonės statytų klausimus iš laikytos tuom kart prakalbos. Paskui jie bando atsakyti.

Aš kalbu vien tik apie lietuvius. Kitų tautų organizacijos, ne socialistai, to nedaro, t.y. nedaleista statyti klausimai, iš laikytos kalbėtojaus prakalbos. Nes iš tikrųjų, nors iš teorijos ir atrodo dalykas gana pagirtinas, kad leidžia statyti klausimus, vienok iš praktikos atrandame, kad yra blėdingu.

Štai kame yra blėdingu. Kiek teko but ant tokių prakalbų, visuomet buna patirta, kad prakalbos yra tik agitacijos tikslas, o ne ginčų, debatų ir diskusijų. Ant prakalbų susirenka nesusipratusi mnia, nepermato viešų dalykų, ne moka statyti klausimų ir tik į ypatingus ginčus įsivaro. Diskusijos turēt buti naudingomis dėl klausytojų. Bet kodėl yra blėdingos?

Ant tokio klausimo šiaip turi atsakyti. Nesusipratusi mnia, tai yra tie žmonės, dėl kurių yra rengiamos prakalbos, tie vistiek nestato klausimų, nē ima balso diskusijose; toki tik stato klausimus, kurių susipratimas yra lygus paties kalbėtojaus prasilavinimui. Ir dėlto tankiai teip atsitinka, kad pakyla klausimai iš gilu mos buvusios kalbos, neretai atsitinka, kad ir pats kalbėtojas arba prelegentas, neišgaili užduotų klausimų išrēt; meldžia publikos, kad ji išri-

ty. O mažai mananti žmonės, ką jie gali suprast tokius klausimus? Vieton naudos, tik nekantrumą pakelia tarpe klausytojų.

Mūsų klausimų uždavinėtojai, arba debatoriai, stato tokius klausimus, kurie tik ke liems, ir tai neaiškiai yra permatomi; tankiai jie užklausia tik savo tuščią akvumą norėdami užganėdint, ir visai neatkreipia jie atydos į publi ką, kuri tokių klausimų ne geidžia. Publika, tankiausia susideda iš nesusipratusių darbininkų. Ji reikalauja, kad klausimai būtų kuo-paviršiau sia gvildenami.

Na, tiek to! Klausimą, pakelia, trumpai neišaiškina ma, ir užgema diskusijos; o diskusijas bekeliant greitai pavartoja savo loeną, nuo prigimties tik įgytą metodą; ne gali žodžiu pertikrint, tuojaus gerklė pribuna už pagelbininką; na ir kas iš to išeina? Kas garsiaus išrēt, tas paēmė viršų. O kaip tokia komedija atsi būva tarpe debatorių, ką mano nesusipratusieji? Tai gali žėdnas suprast!

Bet, kodėl tokią metodą vartoja, kad tik su gerkle pertikrint, arba ne patinkamas jam nuomones užstelt? Trumpi žodžiai dėl atsakymo: neiš neša išmintis gerai atsakyti, ne turi grynų argumentų, tik ger kle nori pertikrint kitą.

Greta viršui minētų dalykų kurie pasirodo blėdingais praktikoje, yra mūsų prakalbose antras dalykas dar blo gesnis. Vis iš tų pačių disku sijų. Neapsipažinę debatoriai, žodis po žodžio, capt! už ypa tų, ir ēdasi tarp savės kiek druti. Tai viena ypata kalba nevertodama retorikos, tai iš sireiškia ne moraliskais zod ziais; tai vėl užgauna antrą, trečią ir teip toliaus, ypatas; pasidaro tikra lietuviška bui za.

Naudingiausių dalyku yra, atskirt diskusijas nuo prakalbų. Prakalbos yra agitatyviš ku dalyku, o diskusijos, — tik išgvildenimui, įsigilinimui į tokius klausimus, kurių išri šimui yra atsakanē ai medegos ir susipratusių išrišėjų. Todėl geistina, kad diskusijos visuo met atsibutų skyrium nuo prakalbų, tam tikrai parinkus laiką ir prisirengus.

Laike prakalbų keliant disku sijas, tik piktnasini nesusi pratusieji; skundžiasi, kad jie nieko nesuprantą tokių kalbų. Dar labiau gestina, kad deba toriai, nesusikabintų viens su kitu, kaip gaidžiai už skiaute ių.

P. Šks.

„Biauri politika.“

Po tokiu ūzvadiniu patil po „Lietuvos“ 4-ame N. p. Da mionaičio rašteliis, kur rašėjas labai aštriai ir net su pasi biaurėjimu sukritikuoja drg. Bagočių už „agitaciją“, kurią buk p. Dam. susekēs ir atra. dēs, kad Bag. perša save ant S. L. A. centro prezidento.

Jeigu kas kitas butų tā pa rašēs, bučiau tylėjęs ir gal... pritarēs; bet negaliu užtylėti ant kritikos p. Dam., kuris „biaurioje“ agitacijos „politi-

koj“ bene bus daugias atsi žymejęs ne tik už Bagočių, bet ir už daugelį kitų mūsų „politikierių“.

Aš čia nemanau teisint Ba gočių, tik noriu atkreipti mūsų kritikų didesnę ant savės aty dą; kadangi mēs paprastai ant kitų ir krislę pamatom, o ant savės nē rasto neįuntam — kaip patarlė sako.

Agitacija — gera agitacija visuomet reikalinga. Kiteip, kaip gi žmonės dažnotų, ką rinkt? Juk ir p. Dam. nuo agitacijos (už savę) nesitolina. Gal pamena jis, kaip 1899 m. pats rašinėjo laiškus kunigui Milukui, kad tas įsuktų p. Da mionaitį už Am. Liet. Sus. sekretorių. Ten buvo susipy nę reikalai net su išdavimu mirtino dekreto Tėv. Myl. Dr-tei... p. D. privalo ir šian dien but dėkingu kun. Milu kui, kad to laiško nepatalpino laikraščiuose. Tame laiške daugias, negu „biauri politika“ išrēikšta.

Patarčiau p. Dam. atsiminti apie savo „encikliką“ 1899 m. išsiuntinėtą į visas T. M. D. kuopas, kurioje pasiaiškina, kad „ir ant toliaus apsimēiau T. M. D. patarnauti, jei kuo pos norētų.“ Mat, kunigui Milukui atsisakius aprinkti p. Damionaiti Susivienijimo sek retorium, prisiejo atmainyti iš duotą ant Tėv. Myl. Dr-tė „dekretą“, kad nepasilikti vii sai be „urėdo“, kuris visg šiek-tiek žmogaus „honorą“ pakelia.

Patarčiau p. Dam. teipgi at siminti savo originaliską laišką, pilną intrigų Tėv. M. D. stēs reikaluose ir p. Mikolajnio, ku rį p. Šlekys patalpino „Lietu voje“ keli metai atgal! Kam kam kalbēt apie kitų „biaurią politiką“, bet ne p. Damionai čiui. Jis gaidina mus ir sako, kad mēs dar nežiną kas ēsas drg. Bagočius ir kokios jis pa kraipos laikysēs, ar laikosi. Tas tiesa. Bet už tai mēs gerai jau žinome p. Damionaitį, kokios jis pakraipos laikosi.

Nėra ką baidyt žmonių ki tais, ne blizgant mums patiems. Mums reikia žmonių darbščių į organizacijų viršininkus, o ne pataikunų, p. D. gerai ma to, kad ir Am. Liet. Susiv. nie ko gero nenuveikē, nors ir jis buvo jame viršiuuku. Kam tat dramsti visuomenės miutis, kam drabstyt purvais ant ki tų ypatų, kurių darbštumą matydamos, kuopos perstato į viršininkus? Šiandien mums reikia gerų viešų darbininkų, ne tinginių. O jų politiką mo kēs pačios kuopos, pati visuo menē suvaldyti.

J. S. Prusėlaitis.

ATEIVYSTĖ Į SUVIENY TAS VALSTIJAS.

(Berželio 30, 1906 — Berželio 30, 1907).

Iš Anglijos:	
Airių	38,706
Anglų	51,126
Škotų	20,616
Velsių	2,754
Iš Austro—Vengrijos:	
Lenkų	59,719
Slovakų	41,815
Rusinų	23,910
Čekų	13,363
Serbų	6,223

Kroatų	47,125
Slovakų	7,263
Italų	1,506
Vokiečių	40,477
Žydų	18,885
Rumunų	18,429
Vengrų	59,677

Iš Austro—Vengrijos ateivystė pasididino ant 73,314, ir viso atvyko 338,452.

Iš Maskolijos:	
Armėnų	341
Finų	14,311
Lenkų	73,192
Lietuvių	24,811
Maskolių	16,085
Vokiečių	13,480
Žydų	114,932

Iš Maskolijos ateivystė pasi daugino ant 43,278, ir viso atvyko 258,943.

Iš Italijos	294,061
„ Aprikos	5,235
„ Kinijos	770
„ Kubos	5,475
„ Hollandijos	12,467
„ Indijų ryt.	1,072
„ Prancuzijos	9,392
„ Graikijos	46,283
„ Belgijos	6,396
„ Bulgarijos	11,359
„ Norvegijos	22,133
„ Danijos	7,243
„ Portugalijos	9,608
„ Rumunijos	4,384
„ Ispanijos	5,784
„ Švedijos	20,589
„ Šveicarijos	3,748
„ Turkijos	20,767
„ Japonijos	30,226
„ Azijos (Turk.)	8,053
„ Indijų vakarų	1,381
„ Vokietijos	38,807
Iš visur	2,058
Viso	1,285,349.

Valdžia imdama po \$4.00 pagalvės gavo \$5,141,396.

Pinigių ateiviai atsivežē \$25, 599,893.

Sugražinta atgal 13,064.

Laių kompanijos užmoke jo baudos už atvežtus ateivius su limpančioms ligoms \$37, 200.

Europos išplaukose ant lai vų nepriēmē kaipo ligotų 65, 000.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

Rusija. Pirmojoj ir antro joj dumose atstovai, priguliatieji prie kairiųjų par tijų buvo pakėlę am nistijos (atleidimo kal ties politiškiems) klausimą, aiškindami, kad ir toji pati дума yra vaisiumi sunkios tų kankinių kovos; kad kiekvie nas atstovas einantis ant tribu nos kalbėti, atsimintų, jog ke lias prie tosios tribunos yra nuklotas kaulais ir aplaistytas krauju tų kovotojų. Jie reika lavo jų paliuosavimo; bet val džia nudavē negirdinti tų sau ksmų ir po senovei kankino juos kalėjimuose, vedē ant kartuvių, šaudē...

Apie gyvenimą tų nelai mingų kankinų buvo išskeltos aikštėn visos baisenybės Aka tujevo, Nerčinsko katargose, Rygos kalėjime ir kitur. Da bar vokiečių soc-dem. lai kraštis „Vorwärts“ vėl paduo da didelį pluoštą žinių apie kankinimus Rygos kalėjime. 25 rugsėjo pribuvęs į Dorpato kalėjimą Kurliandijos guber natorius pareikalavo atvesti jam 10 politiškių kalinių, kal tinamų prigulėjime prie kovos organizacijos — tame skait liuje viena moteris.

Tuojaus po atvežimui prasi dėjo jų tardymas arba teisin giau kankinimas. Paprasčiau siu kankinimu čionai yra nu šimas guminėmis lazdomis ir nagsikomis dratais apipinto mis; kitas budas kankinimo — yra prirašimas aukos prie stuobrio teip, kad įsiai kjojo mis siektų tarzdą, po tam bu delis sēda ant jo galvės ir jei gu kankinys atsisako prisipa žinti tame, kame valdžia nori, kad jis prisipažintų, tai kan kinimai buna tęsiami toliaus.

Degina įkaitinta geležim, mu ša per lytiškas kuno dalis, ir tt. Tokiu budu, pavyzdžiui — Edv. Sommeir kankino per tris naktis. Budelis išmi-lydavo kuo įvairiausius kankini mus. Prokuroras laike kanki nimo išeidavo, po tam pabaig us kankinimą įeidavo ir iš naujo tardydavo.

Toks „tardymo“ budas yra bemaž ko visuose kalėjimuose. Bet ir revoliucionieriai neuž miršta atkeršyt savo budeliams ir nėra tokios dienos, kad ne butų užmušta kas iš jų tarpo. Ir tik pažūrėjus į kiekvieną rusišką laikraštį rasi daubę mirties nusprendimų iš abiejų kovojančių pusių. Teip paveik slan Kijeve, gen-gnb. užtvir tino 7 mirties nusprendimus. Humanių pakartį tris. Rygoj nusprēstas pakarti revoliucio nierius pasipriešinęs laike su emimo Vinnicoj — pakarti tįs anarchistai. Kaip matome kar tuvės netinginiauja. Bet nesnaudžia ir revoliucionieriai. Tai-šen, tai teu, — sprogs ta bombos ir pekliškos mašinos užmušdamos koki nors uoų valdžios tarną. Tai tokia šaly betvarke! O trečioji дума su šaukta nuraminti šalį įveždin dama, nuramius parankius žmo nėmis įstatymus — barasi ir ginčijasi apie jokios svarbos ueterinčius dalykus. Kaip va apie įsteigimą skalbynės prie Dorpato universiteto, pastaty mo pamuklo Požarskiui, keli šimtai metų išvijusiam lenkus iš Maskolijos ir daug-daug panašių niekniekių. O tuom tarpu Rusijos milžinas kan kintinė liaudis vėl ka sunkų jungą, paveiksle milžiniškų mokesčių, valstijos skolos arti 20 milijardų rublių. Kenčia baisius persekiojimus bet iki laiki. Sykj jau susiprato val stiečiai ir darbininkai, pažino kas tai laisvė, — nebeįsireks jau valdžiai antru kart suv, s tyt liaudį.

— Nuzudymas Portugal os karaliaus ir ipėdinio sukėlē Peterburge nerviškus nerima vimus. Seniai jau žinoma, kad revoliucijos priemonėmis užsi krečia viena šalis nuo kitės ir viena kitą savo darbais para gina, atgaivina. To paties da bar nuogastauja ir valdžiai prielankioji spauda, kad Rasi jos revoliucionieriai nepasi drąsintų ant caro šeimos iš žudymo, nusiziūrēję į Portu galiją. Bijosi teroro ir tuomi pati ji platina. Pažangioji spauda vėl gi išveda pamoki nimus carui ir Stolipinui, kad visur blogai išeina, kur val džia nesirupina žmonių reika lų suprast, negirdi ir nenori girdēt jų balso.

Pagryžus profesorui Milu kovui iš Amerikos, dumoje jis susitiko dvejoją priėmimą. Demokratai jį sveikino ir liau dies vardu dėkavojo už suke liavimą Amerikon ir supažin dinimą amerikonų su sunkum dumos padėjimu; tuom tarpu juodašimčiai apsiptotojė Milu kovą koliojo. Puriškiečius, chuliganų vadovas, įpnolē net į patrakimą. Jis šaukē: „Tu esi niekšas ir parduavikas tėvy nės, į tavo veidą aš visuomet galiu spiaut“. Prieš tokį juo dašimčių generolo išvaziavimą sujudo visa дума, net stora skuriai spalvininkai, irreikalavo, kad Puriškiečius savo išpil tas srutas vėl susiemtų, tai yra atsauktų ką buvo pasakēs. Ne tik to nenorint, bet ir la biau plustant, nabagas tapē išmestas iš dumos ant 15 posē džių.

Iš daugelio gubernijų čina žinios, kad prasidėjo tikrai baisus budas. Žieminiams ja vams ant laukų iššalus ar tai rudeny lietui išplovus, pakilo kauna ant duonos ir grūdų. Neesant jokių uzdarbių nė kaimuose, nė miestuose, žmo nės neturi nė pinigų, taigi nė suom maistą pirkt. Todėl šia nedēl vėl tapo įešta dumon paskirti 7 milijonus rublių su šelpimui badaujančių kaimie čių. Da vėl lašas į neišmierno jamą skurdo jurę.

Kunigaikščio Meščerskio laikraestyje „Grazdanin“ (Pi lietis) patilpo gana įdomus straipsnis. Jame užpuola ant Prancuzijos ambasadoriaus Bompard, Peterburge; nurodo, kad jis socijaldemokratas, kompromituojas Prancuzijos valdžiai ir kenkiaš Stolipino valdžiai. Ant to straipsnio pa siremiant, caro valdžia ir pa reikalavo oficiališkai, kad Prancuzija savo ambasadorių atsiimtų, o ductų kitą, ne „soci jaldemokratą“. Prancuzų val džia, skubinai caro norą išpil dė.

Nuo šiaurinės Kaukazo pu sės tapē išsiusta 5.000 rusiškų kareivių ant Persijos rube žiaus. Neskaitant tų, jau pir miaus buvo bureliai patyloms sutraukti į Persijos pas enius. Kam Rusija savo armiją teu kuopia, nežinia. Sakoma, buk pati Persijos valdžia šaukian tisi talkon. Bet, prieš ką: ar prieš turkus, ar prieš savo ne rimaujančius žmones, — didē lė slapta.

Amerika. Svarbiausių ik siolai Amerikos politikierių klausimu — yra tarifas (muitai uzdedami ant išvežamų ir įvežamų iš kitur tavorų). Dē lēi tarifo da yra šieks toks skirtumas ir tarp dviejų se niausių viešpataujančių parti jų: republikonai muitus nori palaikyt kuo didžiausius, o demokratai nori juos nukelt, kad iš kitur įvežami daiktai nebutų teip brangūs žmonėms nusipirkt. Jeigu tarifo klau si me republikonai sutiktų su demokratris, tai tos partijos susilietų į vieną. Šią savaitę Vašingtono kongrese buvo iš kilęs tarifo klausimas. Repub likonai senatoriai nors mato ir pripažino, kad aukštas tarifas baisiai slėgia visuomenę, nuo jo ir šiemetinis krizis daug pasisunkino, vienok nenorē dami demokratams nusileist, tarifo peržiūrėjimą atidejo ant kitų metų. Įdomus Vašingto no didikų sumanumas ir stip

rumas vilties į dangaus apie-
ką — atmetus tarifo svarsty-
mus, kongreso Spykeris leng-
viau atsiduso ir garsiai pasakė:
„Vis kaip nors ir su tuom tar-
rifu pergyvensime šiuos metus
— Dievas neapleis“.

Portugalija. „Kaip jau
buvo rašyta „V. L.“ N 6. kad
revoliucionieriai užmuše Por-
tugalijos karalių ir jo įpėdini,
ir sužeidė jaunesnįjį sūnų. Tas
nužudymas karaliaus, sukėlė
didelį triukšmą visam pasauliui
Lizbonoj, Portugalijos sosta-
pilėj, žmonės išgirdę apie nu-
žudymą karaliaus, labai persi-
gando, — pradėjo uždarinėti vi-
sas viešas įstaigas, krautuves,
bijodami ginkluoto sukilimo.

Diktatorius-budelis Franko
užsidarė sau rume ir apsisitė
kareiviais.

Teipogi kareiviai dabojo ir
karaliaus šeimyną. Kuomet
pasklido žinia apie nugalabi-
ją karaliaus Don Karloso,
tuoj kitų valstijų karaliai pri-
siuntė karaliaus šeimynai jaus-
mingus telegramus. Prancu-
zijos prezidentas Fallieres, ap-
turėjęs žinią apie tai nuo ku-
nigaikščio Oporto, tuoj pasiun-
tė telegramą jam ir Don Kar-
loso likusiai našlei. Valaki-
jos karalius paskyrė gėdėjimą
(želavą) ant 30 dienų visame
savo rume, atidejo visus balius
ir pasilinksminimus. Popie-
zius tuojaus liepė atlaikyti diev-
maldystę už dušią velionio-bu-
delio. Gavęs apie tai žinią teip
išsitarė apie našlę: „Nelaimin-
ga Amelija, dabar ištikrųjų
gali būti pavadinta šventa ka-
raliene“. Senis tapė, Vokietijos
kaizeris Vilhelmas labai persi-
gando apie tą išgirdęs, paskui
siek — tiek atsikvoščęs labai
pasipiktino taja žmogžudyste.
Ir nesukaitysį visų prijautinų
išreikštų karaliais visų valsti-
jų. Ir kur-gi jie neišreikš sa-
vo prijautimo, kur-gi jie ne-
drebės žinodami ir prijausda-
mi, kad ir juos ne šiandien-ry-
toj gali toks pat likimas pasi-
tikti! Kiekvienam iš jų daro
si nesmagiau jaučiant tų galą.
Ypač tur būt nesmagiau jau-
čiasi Mike H. Rusijos caras.
Nes jį greičiau už visus gali
toks giliukis patikti.

Tai-gi nužudymas Portuga-
lijos karaliaus lai būna pamo-
kinimu visiems valdonams, ku-
rie nepasipazįsta kas tai yra
visogalybė ir noras liaudies,
kurie netik ką niekina tą liau-
dį, bet apyagia ją, tartum ko-
ki plėšikai; kurie nemato ko-
kia visogalinga spēka yra liau-
dis trokštanti laisvės. Netė-
mija jie nė to, kad tas žuręs
žmogus vadinasi Karlos, rytoj
gali vadintis Mikė, poryt Vil-
helmas, ir kad jie visi pavilni-
gali pražūti nuo rankos liau-
dies trokštančios laisvės.

Yra tai aiškus ženklas vi-
siems patvaldžiams, kurie ne-
atžvelgdami ant laiko dvasios,
akli ant teisingų reikalavimų
ir tikslų žmonių, godūs ant
valdžios ir turtų, mindžioja
šventas ir nepaliečiamas žmo-
nijos tiesas.

Čia Amerikoje, patvaldytė-
rolė ikišiol lešia labai pasek-
mingai karalius, vardu Kapi-
talas. Ar ilgai dar jisai val-
dys — nežinia. Bet atsakyti ga-
lima, kad tolei kolei patįs
žmonės to panaes.

Portugalija pergyveno dar

vieną karališką tragediją ir
daug ko pasimokino iš jos.
Laikraščiai jau rašo, kad su
nužudymu karaliaus vyksta
geresni laikai. Tironas Franko
neteko vietos. Jo vietą, kaip
ministrų premiero užėmė Far-
reiro Do Amaral. Visas
ministrų kabinetas tapė surin-
ktas iš naujų ypatų: represijos
laispniškai atleidžiamos, spau-
dai ir ypatoms gražina laisvę.
— Argi portugaliečiams neatnešė
laimės karaliaus mirtis!..

IŠ AMERIKOS

Pataisos namai didžturėiams.

Ikišiolai Amerikoje buvo
garsingi pataisos namai, ku-
riuosio luvo taisyti botagais,
lazdomis, ladu ir sunkiais
darba's visoki nedoreliai. Tie
nedoreliai, žinoma, paeina vis
iš biednesnių kliašų. Dabar
New Yorko milijonierkos mo-
teris nutarė įkurt pataisos na-
mus ir didžturėiams, daugiau
savo ištvirkusiems vyrams.
Puikus palocius tapo tam tik-
slui nuometas ant kampo Ma-
dison Ave. ir 78-toj gatvės.
Ten nebus darbų ir botagų,
kurių išleptų aristokratų ku-
nai nepratę. Įtaiso ten dailias
sales žaislėms, miegamuosius
rumus ir madykles. Visą
priežiurą ves moteris ir mergi-
nos. Suprantama, kad į tokias
„pataisos“ vietas, kaipo prie
20-to amžiaus naujienos didž-
turčiai vyrai lėks, kaip musės
prie medaus. Pats Rymo po-
piezius tąs garbingas įstaigas
užtvirtinęs.

Naujas angiekasių prezidentas

Indijanapolis, Ind. Atsi-
sakius Jonui Mičeliui nuo
prezidento vietos „Suvienytų
Angiekasių Sąjungoje“ (apie
tą jau rašem praicitam numery)
tapo išrinkta ant to uredo Ta-
mas Lewis (ištark: Luis).
Tai yra velšis, atkeliavęs Ame-
rikon 1864 m., turis dabar
42 m. amžiaus. Sakoma, kad
Lewis esąs daug radikališkes-
nis už Mičelį, kurs buvo lėkš-
tas, bailus ir labai mėgo mi-
lijonieriams pataikaut; kartais
net atvirai su jais sėbravo ir
tankiai buvo pakviečiamas ant
pietų tų kapitalistų, prieš ku-
riuos „vedė“ į kovą savo san-
jungiečius. Laikraščiai mena,
kad Lewis tokia dvideive po-
litika ir diplomatija nelošęs.
— Laikas parodys.

IŠ VISUR.

Lenkai rengiasi vokiečius
boikotuoti.

Už norą su prėvarta paver-
sti lenkus, esančius po Vokie-
tijos valdžia į vokiečius, pir-
miejie apskelbė vokiečiams
boikotą. Taigi, nutarė nieko
nepirkt pas vokiečius ir ku-
mažiausia turėti su jais susi-
šimų. Antra, tarp lenkų yra
daroma agitacija, kad lenkai
emigruojantįs Amerikon, ne
važiuotų vokiečių linijomis,
kur labai biaurų maistą dvo-
da ir apseina kaip su gyvuliais

Lenkai pataria savo tautie-
čiams važiuoti Antverpio Ho-
liandijos ir Anglijos linijomis,
kur ir maistas esąs geresnis ir
apsiėjimas žmoniškesnis. Jei-
gu ne knolu — tai rubliu, vis-
gi suduos vokiečiams per del-

moną. Reikia pripažinti, kad
rimtai vedamas boikotas atlie-
ka svarbią rolę ne tik tautų
išsilinavime iš po svetimtau-
tiško jungo, bet ir abelnai ko-
vojant už laisvę.

Saltis Vokietijoj.

Laikraščiai pranešo, ka l pa-
kilo šalčiai visoj Europoj, o
ypač Vokietijoj. Prusuose su-
sinešimas yra labai apsunkin-
tas. Jau kelios dienos kaip
prasidėjo šalčiai ir pas mus
Amerikoje.

Pliekia, oi pliekia!

Taškente revoliucionieriai,
nusivilioję kapitoną policijo-
Mirecki su jo tarnu į laukus,
užmuše. Bėgant nuo už nu-
šėjistos vietos tapo pavyti ka-
zokų burio. Prasidėjo mušis
ir revoliucionieriai tapo su-
imti. Mušy užmušta du kazo-
ku.

Akyva dovana.

D. William Osler, žinomas
mokslinčius, esantis dabar prie
Oxfordo universiteto, ir kursai
savo laiku tvirtino, jog žmogus
sulaukęs 60 metų amžiaus
neturi tiesos ilgiaus gyventi ir
kitiems vietą užemus laikyti, —
pasiuntė dvieis savo seniems
draugams po buteliuką chlo-
roformo, kad galėtų atšvęst
savo suaktuves 60 — metų nu-
simariandami.

*Turkų revoliucionierių
kongresas.*

Pabaigoje gruodžio mėnesio
Paryžiuje atsibuvo turkų re-
voliucionierių kongresas. Su-
sivažiavimo tikslas buvo — sut-
verti stiprią kovos organiza-
ciją. Didelę svarbą turi tas,
kad, ikišiolai „otomaniška vie-
nybės ir pirmojo kuopa,“
prie kurios priguli ir sultano
anukas ir kuri turi daug savo
šalininkų tarp inteligentijos —
dalyvavo tame susirinkime ir
pasirašė po šiais nutarimais.

Į jų programą įeina trys
svarbiausi reikalavimai: 1) nu-
vertimas nuo sosto sultano, 2)
radikališka permaina valdyme
ir 3) įsteigimas atstovaujančių
organų. Kelias prie to (tak-
tika): ginkluotas sukilimas,
mokesčių nemokėjimas, kariu-
menėje agitacija. Susivieniju-
sios organizacijos kviečia ko-
von visus luomus ir visas tau-
tas Turkų valstybėje. Žingei-
du, kad pirmą kartą susitaikė
tarp savęs turkų ir armėnų
revoliucionieriai, nes ir jie
pasirašė po tuo nutarimu.

Taigi matome, kad net Tur-
kija per amžių amžius sultanų
kankinama, jau ir ji pradeda
keltis iš ilgo amžiaus miego.
Kelias iš miego teip, kaip ki-
nai ir Indijos, kaip kelia mai-
stus liaudis Japonijoj, Por-
tugalijoj, Vokietijoj ir kitur.

*Japonijos mostoliai per pas-
kutinę karę.*

Per 20 mėnesių karės žuvo
47.152 žmonės ant karės lauko;
11 tukstančių sužeistų pasimi-
rė, o 21.800 nuo visokių ligų
mirė. Taigi mirė 80.379 žmo-
nes, žuvo — 5.081. Lengvai su-
žeistų buvo 153.673 žmonės,
sunkiai sužeistų 16.456. Taigi
iš viso 175.210 žmonių žuvo.
Šaly liko 31 tukstantis raišų

Išviso negalinėjų dalyvau-
ti karėjė kartu su ligoniais
buvo 457 tukst. žmonių. Toji
karė prekiauvo 157.772.881 ye-
nų (1 yena lygi 2.10 markių.)

Pagalvot tik reikia, kiek tai
žmonių gyvasių ir laimės
nuėjo per niek laike tos karės!
Ir kiek tai gero lutų galima
buvę padaryt už tuos negirdė-
tus skarbuz numerus į nusrus
karės dievaičio.

Iš lietuvisku dirvu Amerikoje

Springfield, Ill. Sausio
26 buvo parengtas susirinkimas
lietuvių darbininkų susirinkimas
su praktalboms, dainoms ir de-
klemacijoms. Užkvietėme kal-
bėtojus ir iš Rivertono daini-
ninkų chorą. — Žmonių pris-
rinko pusėtinai — vyrų ir mo-
terų tarsi parodymui, jog visi
darbininkai turime vienytis ir
glaustis po mus apginančia so-
cijalizmo vėliava, kuri užtik-
rina lygiai visiems ateitėje bu-
simą gerovę. Gal prisidėjo prie
sutrūkimo žmonių dar ir tas,
kad buvo pagarsinta, jog bus
is toli, net iš Philadelphijos
atvykęs kalbėtojas — Jurgis
Staponavičius. Daugumasėjo
su tikslu išgirst naujo kalbė-
tojaus žodžius ir ką nors nau-
dingesnio patirti dėl savės, ne-
gita, ką vis girdi nuo vietini-
nių, bet dėl mums nežinomos
priežasties, minėtas kalbėtojas
apleido mūsų koloniją nesu-
laukęs susirinkimo. Žinoma,
tas draugas sulaužė savo pri-
žadus, nes buvo ketinęs laiky-
ti kalbą ir liepė pagarsinti sa-
ve į užkvietimo lapelius. Kada
pirmsėdis paaiškino publikai,
jog garsintas kalbėtojas jau
nesiranda Springfielde, tai
daugelis sujudo išreikšdami
savo neužganėdinimą. Bet vėl
greitai nurimo, sakydami:
„prigavo“.

Dėlto prisėjo vietiniam kal-
bėti. Aiškino suprantamai
darbininkų reikalus, ragi-
no visus imties už mokslo,
skaityti darbininkų gvildenan-
čius raštus ir stengtis suprasti
savo reikalus. Nurodė, kad
vien tiktai susipratusieje ir
susivieniję tepasiliuosuos iš
ekonomiškos ir politiškos ver-
gavės retėzių. — Tarpais kal-
bų mažos mergaitės ir bernai-
čiai deklamavo darbininkų ei-
les, o Rivertono ir vietiniais dai-
nininkų chorai gražiai padai-
navo, kas susirinkusiais labai
patiko ir savo užsiganėdinimą
išreikšė delnų plojimais, dai-
noriams, kalbėtojams ir dekle-
matoriams. Publika buvo už-
ganėdiuta ir kuogeriausioje
tvarkoj užsilaiškė. Da prisirašė
keli nauji sąnariai į vietinę
LSS. kuopą. Neapsiėjo be
kurježų. Pašoka vienas vertel-
ga ir klausia publiką: „Kur
mano balsas?“ — jis ir gi tu-
rės ką tenai pasakyti. Pirmsė-
dziui leidus jam kalbėt, ir
pradėjo vyras nuo italų, kaip
jie augštai esą pakilę, turė su-
vo krautuves. Ir viskas esą
pas italus gerai. Kodėl gi pa-
lietuvius esą neteip. Mat jis
esąs vertelga, tai lietuviai jį
vadina net burzujum, už tai
kad jis turės krautuve. Išsibė-
dojo, kiek nabagas nukentęs
vargo, iki dasisiekęs pramo-
nės; keli metai atgal buvęs di-
žiausiu lietuvių budintojūm
tvėręs draugystes ir buvę vis-
kas kuogeriausiai. Bet dabar
atsiradę tokių su dailioms iš-
kalboms, kurie paniekinę tau-
tą ir verčią lietuvius į išgamas

r fanatikus. Be to, vertelga
aimanavo ir apie jų dorą —
esą didžiausi girtuokliai. Ma-
t mai „oratorius“ buvo ir pat-
gerokai įkaušęs, tai bekalbė
dumas visėjo karštyn, pradė-
jo rekti trapseti, kad jį Spring-
felde išdrįstą kas nors buržu-
jum vadinti. Pirmsėdziui pa-
gailo žmogaus, emė raminti ir
stabdyti. Kur čia tu nustab-
dysi nuskriaustą biznierių!
Visi matydami, kad nebus ro-
dos, pareikalavo uždaryti su-
sirinkimą, ir teip su triukšmu
užsibaigė susirinkimas, dėl
vienos ypatos netikusio pasiel-
gimo.

J. Klembauskas.

Chicago, Ill. Prasiplati-
nus krikščionybei ir nykstant
tabmeldiškam tikėjimui Ry-
mo viešpatystėje, rymionų ku-
nigai, laike ceremonijų, nega-
lėdavo pasizurėti viens ant
kito neprasišypsoje, nes jie
patįs nebetikėdavo į galybę
savo dievų. Mūsų kunigai
teipgi gal jau šypsojasi viens
ant kito pažvelgę; bet dar
tvirtai pasiryzo kovoti su švie-
sa, su progresu. Gaila jiems
atsiskirti su teip šiltomis vie-
telėmis, gaila jiems paleisti
valdžią nuo minių, protais ku-
rių tiek amžių valdė. Laike
Didžiojo Seimo Vilniuje, lie-
tuvių kunigai aišdai pamatė,
kaip nupuolė jų įtekmė net
ant praeiokėlių. Neveltui jie
šaukė: „vaikučiai! bėgkim
nuo tų cicilikų, bėgkim nuo
tų bedievių!“ — Ir jie pasiryzo
kovoti. Susiorganizavo. Įkūrė
laikraščius; „Saltinį“, „Nedel-
Skaitymą“ ir kitus tiems pa-
našus. Platino ir kimšo per
gvoltą žmonėms savo raštus.
Keikė visus, jieškančius tei-
sybės ir šviesos. — „Kurs pri-
glaus po savo pastogės cicili-
ką“ — šaukė Tirkšlių (Telšų
pav.) klebonas iš ambono pra-
džioj reakcijos, — „lai bus
prakeiktas tas namas, praiek-
ti tie žmonės, nebus išrišamos
jų nuodėmės, o koja Dievo
tarno nebįzengs po tos pasto-
gės“.

Amerikoje tokia pat kova
kunigijos su progresu. Prive-
du čion vieną akyvą darbštu-
mą liet. kunigėlių Chicagoje.
Gal jau nevienam iš jų yra
žinoma apie norą Chicagos
tautiškų ir bažnytinių drau-
gysčių susirišti į vieną galingą
sąjungą. Šitos sąjungos tikslu
busią įkurti svetainę ir kitas
tautiškas įstaigas. — Sujudo
subruzdo mūsų kunigėliai.

Ant Bridgeport, šv. Jurgio
parapijos salėj, sausio 26 susi-
rinko delegatai nuo 22 drau-
gysčių (Chicagoje vien tik-
bažnytinių draugysčių yra
apie 42) dėl galutinio nusprent-
dimo apie rengiamą sąjungą.
Laikinis pirmsėdis, B. Butkus,
pirm negu atidarė susirinki-
mą pasakė, kad turįs perduot
kun. Kraučiuo (šv. Jurgio
bažn. klebono) žodžius. Pagal
Kraučiuo, visi sąnariai baž-
nytinių draugysčių, esą kva-
l avinai; gązdina, kad juos tau-
tiečiai apgausią ir pinigus
atimsią; dėlto jis butinai veli-
na nesulidėti su tantiečiais, o
pirmsėdziui prašo, kad delega-
tus išvaikytų iš salės. Pas-
ciaus buvo perskaitytas atsi-
šaukimas į žmones, po kurio
pasirašė 7 kunigai.

Čia žodis į žodį perduodu iš
originalo turinį šito atsišauki-
mo:

„January 5, 1908 m.

„Kadangi mums visiems yra
žinoma iš pereitų laikų, jogei
niekad neišejo ant labo kata-
likystės arba lietuvių susi-
broliaivimas katalikų arba ka-
talikiškų draugysčių su driu-
gystėmis teip vadinamonis
tautiškomis, kurios nėra su e-
dytos ant katalikiškų pamatų.
— Pasekinės tokio susibrola-
vimo yra ardymas ramybė: ir
tvarkos, iš ko išeina bai us
nuostoliai paprastai katali-
kams ir visai tautai.

„Susivienijimo Lietuvių
Amerikos? Šita draugija kaip
yra visiems žinoma, susidėjo
iš katalikų lietuvių ir lietuvių
nepaisančių ant tikėjimo, ne-
turėjo ramybės minėtas susi-
vienijimas tol, kol nepasidali-
no į du priešingu susivieni-
mu, kurio sudalinimas kaštavo
takstančius dolerių ir nesma-
gumų visokių. Visokie maiš-
tai bemaž kiekvienoje mūsų
parapijoje iš ko kito tyla, jei
ne iš priežasties į imaišimo
valnai manančių tarp katali-
kų? Kadangi mus katalikiškos
draugystės ramiai gyvena ir
dirba ant Dievo garbės ir tė-
vynės labo, užtai mes, Lietu-
viški žemiau pasirašę klebo-
nai patariame ir perspėjame
lietuviškas katalikiškas drau-
gystes nevienyties ant jokių
išlygų su draugystėmis, Lu-
rios nepripažįsta katalikiškų
priderysčių, t.y., kurių mieriai
arba užduotįs visai nesutinka
su mieriais katalikiškų drau-
gysčių; mes patariam ir šri-
dingai velijame susivienyti vi-
soms Chicagos ir apielinkės
visoms lietuviškoms kataliki-
škos draugystėms, ką pada-
rius galima but lengviaus ir
ramiaus be sudų ir tąsraų į
steigt lietuvišką salę ir kitus
naudingus užnamumus. Tu-
omet niekas neardys mūsų dar-
bo ir ramybės.

Kun. A. Petraitis

- „ Alex Skripko, klebo-
nas šv. Kryžiaus
- „ N. J. Lukošius
- „ E. Stepanovičė
- „ M. Kraučiuonas
- „ C. Ambrazaitis
- „ F. B. Serafinas“.

Išgirdę teip aštrų dekretą,
nekurie delegatai persigande
ir kalbėjo, kad kunigėliai gali
bažnyčias uždarinėti, jeigu jų
nepaklausys. Ant to jiems at-
sakė jaunas vaikinai, sakyda-
mas, kad kunigai sienų ne-
griaus, pasilikę be žmonių.
Nors ir prisirišę tradicijomis
(senovės priepročiai) prie
savo kunigėlių, bet matyt, ge-
rai paragavę gerovės savo dva-
siškų tėvelių, nekurie delega-
tai širdingai skundėsi ant jų.
„Didžiausiai nelaimėi atsitū-
kus, kur kas yra matės, kad
kunigas žmogų sušelpų?“ —
kalbėjo jie. „Ir ko jie dar no-
ri“ sakė nekurie „ar atbuva-
me velykiną, ar mirštame, ar
gemame — vis penime juos ir
užmokame jiems didžiausius
mokesčius; o mūsų tėveliui
neturtėliui pasimirus net į
bažnyčią neįleidžia. Kur gi
teisybė! Mat jau be jų dalei-
dimo ir pasikalbėti nebegali-
ma“. Daug buvo panašių
akundų. Ant galo nutarė
virtai visi turėtis, susirinkti

kitoj salėj ir, nepaisant ant kunigėlių, sutverti sąjungą.

Garbė jums, Chicagiečiai, kad pradėdote pabusti!

Ir taip tai per amžius kovoja šviesa su tamsiomis spēkonomis!

Nežinomas.

Daug aktyviško gyvumo į mėsę į mūsų monotonišką gyvenimą M. Petrauskas, gerbiamas dainininkas, atvažiavęs Chicagon. Sutvėrė jis chorą iš 100 ypatų, su pagelba kurio bus pastatyta ant scenos 23 vas. operetė „Kaminakrėtis ir Malunininkas“. Paskiaus jis žada pastatyti operetę „Birutė“.

Tas pats.

Pittsburg, Pa. Pas mus, kaip ir visur, nė koks per laikas. Žmonių tukstaciais vaikščioja be darbo, be vilties, be pagalbos; desperacijoj nežino nė ką daryt, — juoda nežinės diena visur matosi. Laiks nuo laiko, tai vienur tai kitur girdėtis patzdystės, apsiplėsinėjimai ypatų ir kitoki baisūs vaisiai kapitalistiško viešpatavimo.

Lietuvių judėjimas taip gi sutrukdė: draugystės puola, nes nariai neturi kuom užsi mokėti, išvažinėja, arba taip melancholijos apimti vaikščioja kaip be galvų. Am. Liet. Susiv. šį bertainį turės daugiau suspenduotų sąnarių negu kada savo istorijoj. Tas pats ir su LSS. Pašelpinės draugystės, bedarbėms užėjus, pradėjo turēt kaskart daugiau ligonių, nes darbo nesant, ir nesant iš ko pragyventi, žmogus nors suserga, tai vis gauria \$5.00 ar 7.00 ant savaitės...

Vasario 2 d. LSS. 6-ta kp. turėję prakalbas, L. M. Dr. tės svėtainėje, paminėjimui rau donojo nedėdienio. Kalbėjo: Bagočius, Verbliugevičius ir Lukoševičius; deklemavojo Kvoderiūtė ir pagaliaus kalbėjo drg. Vaivoda iš Rochester, N. Y., netikėtai pribuvęs svėciais. Gražiai viskas atsbuvo, tik buvo užpolimas tulų nesuipratėlių narių LMDr tės (žinoma, tokių, kurie niekados blaivi neesti); jie žmonėms susirinkus, nenorėjo duot socialistams svėtainės. Tik pasidėkavojant drg. A. Raukėiui, svėtainės gaspadoriui, publika (į 250 asmenų) nebuvo išvaikyta, pirm negu prakalbos prasidėjo. Mat juodoji šimtinė ir Kruševano tarnai visur savo sėklę pasėjo.

Aukų surinkta: \$7.00 pašelpai nelaimingo revoliucijonieriaus Jomanto, apie kurį mums drg. Vaivoda pranešė ir apipiešė jo padėjimą esant labai apverktinui, ir \$5.00 pašalpas Buržinskio ir Liaugmino žeimynų.

Prisižiurėję kitoms kolonijoms, ir mės pradėsimė rengti prelekeijas. Vienintelė bėda yra tame, jog Pittsburgje inteligencijos kaip ir nėra; todėl ir su prelekeijomis nebus kam užsiimt, išimant vieną ar du žmones. Pirmą prelekeija atsi bus subatoj vakare, vasario (Febr.) 15 d. LMDr-stės svėtainėje. Turinys bus iš fizikos; Judėjimas, Speka, Skystys ir Gazai (jei galima bus tą viską pereit). Skaitys F. J. Bago-

čius. Jei susirinks publikos ir matysis esą naudingų, galima bus parengt ir tankian, nes LMDr-stė duoda savo svėtainę už dyką, o bedarbėms esant, laiko žmonės turi; tai turėtų ateiti ir pasiklausyt. Mokslas stiprina turtas, o nežinė — naikina jas.

Vargšas.

Pittston ir Exeter, Pa. Šių apygardų lietuviai pradeda nors po truputį judėti. Pirmutinę vietą užima Exeter ir Pittstono LSS. kuopos. Tos dvi kuopos sujungtomis pajėgoms pradeda rengt prakalbas.

Vienos tokios prakalbos atsbuvo sausio 26 d. paminėjimui „Kruvinajo Nedėdienio“ arba baisiųjų Peterburgo skerdyinių 1905 m. Žmonių prisirinko pilna Andriušio svėtainė. Kalbėjo: 1) F. Živatkauskas, iš Serantono; jis priminė, kaip šventikas Gaponas viltingai išvedė tukstacius Petrapilės darbininkų ant skerdyinių, ir nurodė, kad žmonės be kovos su valdžiomis nieko negali laimėti. Nurodė moterų pareigas, kad reikia gerai auklēt kūdikius, idant jie pastotų naudingais draugijai sąnariais. Ant galo ragino rašyti į LSS. 2) kalbėjo P. Dubickas, LSS. sekretorius. Jis nurodė, kokią mės dabar negerą valdžią turime ir kokios žmonėms reiktų. Aiškino, kad tarp republikonų ir demokratų partijų nėra jokio skirtumo — abidvi turi ant darbininkų sprando prispaudę kieta junggą. Buvo užduota po prakalbų iš publikos klausimų, tarp kurių: ar socialistas gali eit į kariumenę? Kalbėtojas išrodė, kad jokiu budu negali netaipa budeliu savo luomui. — Kalbos žmonėms labai patiko Aukų surinkta \$2.29, kuriuos pakol kas, da niekur ne paskirtos.

J. Igumas.

Easton, Pa. Vietinė 42 ra LSS. kuopa, sausio 25 d. parengė prakalbas. Kalbėjo P. Dubickas, iš Pheladelphijos. Nurodė iš kur paeina dabar tines bedarbės, — tai iš to, kad per daug yra pridirbta visokių, žmonėms reikalingų daiktų; pabirkai nebenori dirbt daugiau ir atleidia žmones nuo darbo. Tuomtarpu žmonės, neturėdami darbo, neturi kuom ir tų daiktų išpirkt. Toliaus aiškino, kad karės yra nereikalingos; jos tik žmones žudo ir kankina. Karių reikalingumą randa tik kapitalistai ir jų šalininkai, kurie stengiasi užkariaut svėtimus kraštus, ir tenai išvežt savo išdirbtus turtus. Ragino prie mokslo, apsišvietimo ir rišties į vienintelę Amerikoje lietuvių darbininkų organizaciją — LSS. Kalba visiems patiko. Buvo užkviesta duoti iš publikos klausimus, kuriuos P. D. atsakinėjo. Buvo eilučių deklemuota: P. Strazdauckas „Apleidus tėvynę“, M. Meškauckiūtė „Nenorim spausti prastųjų“. — Išparduota svėtainėje literatūros už \$2.50. Rinkta da ir aukų, kiek su rinko nežinau.

Negalima nepaminēt, kad užbaigiant prakalbas atsirado ir tvarkaardos. Tulas A. A. išsoko ant ypatų užsipulduēt, šmeižt vietinę socialistų kuopą. Bet gavo vyras nuo publikos išjuokimą. Darbai, kaip čia, taip ir artimam miesteli Phillipsburge, visai sumažėjo. Kompanijos, pasinaudodamos iš krizio, mažina mokesčius, vienus atstato, kitus priima. Darbininkai streikuoja, bet jų vietas užima policijos glamonėjami streklaužiai (skebai). Nors skebai ir daug bledies padaro priešilkų, nemokėdami darbo, vienok pabirkantai vistiek juos geriau myli. Ir lietuviai P. M. buvo nuėjės skebsauti. Bet, pamatę, kad reiks su streikieriais stoti į kruviną kovą, ištrukęs pabėgo ir daugiau jau negryžo. Mat streikieriai užpuolė su akmenimis daužyti tuos gatvekarius, kuriuos kompanijos vežė skebus, ir vieną gatvekarį užlegė. Skebai persigandę išlakstė, o gatvekaris susikurino į pelenus — nes streikieriai nė ugnagesių neprileido artyn. Vienas skebas italas tapo sunkiai primuštas. Už tai areštavo tris ypatus: 2 vyrų ir vieną merginą. Kalba, kad jie bus pasmerkti trejiems metams kalėjimo. Jau tris savaitės, kaip sėdi.

Vincas Smitgius.

Spring Valley, Ill. Peterburgo skerdyinių paminėjimui, sausio 22 d. vietinė soc kuopelė parengė prakalbas. Žmonių buvo susirinkę pilna salė. Kalbėjo: P. Milčiunas ir A. Krajauckas; aiškino caro valdžios nedorumą, kurs iššaukė Rusijoje revoliuciją, iš žudė nesuskaitomą daugybę žmonių. Nurodė, kad darbininkams reikia šviesties ir organizuotis. Ragino prisidēt į vietinę LSS. kuopą. Uždavus truputį ir mūsų atgalei viams kunigams, iškilo triuksmas: atsirado du vietinio klebonėlio tarnai ir emė nertis iš kailio, rėkt, trukdyt kalbėtojus ir ardyt tvarką. Jų nusi-klausė ir kiti parapijonai pri buvę salėn tiesiai iš smuklių įsidrąsino ir emė alasit; radosi kalbėtojų gana daug, vieni rėkė sustoję pasieniais kiti ejo ant pagrindų. Ačiu tokios kuni-ginės publikos daugumui, prakalbos užsibaigė visai ne paprastai — bobelių jomarku.

Aukų revoliucijos pašelpa surinkta \$2.87, iš kurių ap mōkėjus lėšas, liko \$1.75, kuriuos ir pasiuntėm RRR. iš-dininkui J. O. Širvydvi. Skiriame LSDP.

Pagrybkalnė.

Tev. Myl. Dr-tės reikalauose.

New Haven, Conn. Vietinė TMD-jos kuopa savo mėnesiniame posėdyje, svėrs tydama TMD. reikalus ir jos mierius, rado reikalingu dar sykį viešai paantrinti savo nuomoniavimą apie reikalin-gumą šioje Draugijoje reformų, kaip tai: kad būtų parengta Draugijai atsakanti konstitucija ir labiau išplėtoti jos sėkiniai ir uždaviniai, labiau jie pritaikinti mokslo draugijai. — Neesant atsakančios konstitucijos — nebėra

nė tvarkos pačioje Draugijoje: kiekvienas, ypač valdybos ir C. Liet. komiteto narys, mano (ir gali) elgties taip, kaip jam patinka, t. y. gali ir nieko neveikti.

TMD-ja turi savo turtą. Neturiant atsakančios konstitucijos, iš kurios būtų matyties, kokia D-jos narių dalis turi but už patvirtinimą nutarimų, kad jie būtų teisūs — D-jos turtas, patekus D-jos valdybon neprilankioms D-jos siekiniui ypatoms, su pritarimu kelių kuopų gali pasisavinti jos turtą p.dovanojam jį kokiam kit i draugijai arba sąjungai, kaip ir dabar mano padaryti p. F. Bagočius...

Todėl mūsų kuopa stato įnešimą, kad TMD-jos reikaluose būtų sušauktas D-jos sąnarių susivaziavimas. Atlikimui susivaziavimo su mažes nemis išlaidomis, mūsų kuopa pataria pasinaudoti iš SI A. XXII seimo, kuriame b abejonės, dalyvaus daugelis ir prigulinių prie TMD-jos Pasibaigus Susiv. seimui, dalyvavusijai tame seime TMD. nariai, tame pačiame mieste galėtų atlikti savą posėdį ir sutvarkyti TMD. reikalus; tik ant to posėdžio specializka turėtų pributi TMD. valdyb. ir C. L. Komitetas. — Tai pirmas kuopos nutarimas.

2) Kuopa pripažįsta reikalingu, kad TMD-ja pasistengtų išleisti a. a. V. Kudirkos raštus, pasizadėdama prisidēt prie to darbo parinkimui aukų išleidimui mūsų garbautautiečio raštų.

ir 3) Be to mūsų kuopa užmanė savo aplinkyje sutverti iš TMD. kuopų rajoną, gerresnei agitacijai ir geresniam apsvartymui TMD. reikalų.

TMD. kuopos sekretorius.

Iš Lietuvos.

Vilnius. Kalinio pabėgimas. Sausio 2 d. policistas vedė kalėjiman politiskąjį prasi kaltelį Kliučinką. Progai pasitaikius, kalinys pabėgo.

Laikraščių persekiojimas. Sausio 5 dieną 1908 m. konfiskuotas „Žarijos“ N 1. Policija paėmė iš redakcijos buto 121 ekzemplierių.

— Bavusis „Lietuvos Ukiainko“ redaktorius P. Gaide-lionis patrauktas teisman už straipinį „Apie mokesčius“, tilpusį viename 1907 m. „Liet. Ukin.“ numerij.

Lygumai. Mazas mūsų miestelis, vyresnybės nedaug tegalima išlaikyt, todėl kiti atlieka kelis darbus ant sykio. Taip klebonas pildo pas mus cenzoriaus, teismo ir antstolio vietas; pats konfiskuoja „negerus“ laikraščius. Neseniai konfiskavo „Žarijos“ NN 25 ir 24 ir „Liet. Uk.“ vieną numerį.

— **Iš mokyklos.** Turime mokytoją lietuvį, Usą. Pasi-girti negalime; apsiėjimas su vaikais nekoks. Berods jisai serga, galima daugiau atleisti, bet ne viską. Jisai spiria vaikų bučiuot ranką. Ragina prie to tai cukerkomis tai bausmėmis.

Čipėnų valsčius. (Panevėžio pav.). Ir sodžiuje reakcija padarė didesles atmainas. Ką pirma šiausės prieš vyriausybę, dabar lenkiasi prieš ją, dargi jai tarnauja. Tapo atgaliniais ir kovoja su pirmėiviais. Įrankiai paprastai: kviečiama talkon klebonas, kartais policija. Jaučiasi dabar ramščiais.

Seinai. (Suv. gub.). Štai vaizdelis kokių klerikalines agitacijos įrankiu virsta mūsų mokyklos.

Seimuos yra trijų klesų miesto mokykla, paruošianti įvairius valsčių raštintukus ir mokytojus. Tą gerą globį klerikalai, žinoma, negalėjo paleisti iš savo rankų. Ažuot be partuvišką mokslą platinge, jie padarė iš mokyklos busemų klerikalų fabriką. Kiekvienas vaikas butinai turi turēti savkunigą — globėją, kozną mokinio žingsnį prižiuriantį. Visa jiems rupi, kur vaikas gyvena, ką skaito ir t.t. Vaicams pasiskaityti duoda vien „Saltinį“; seniau davinėdavė r. „V. Ž-ias“, kol josios buvūšios apšvietusių davatkū rancose. Stengiasi įskiepyti šovistiskos tautybės dvasią. Siemet labai buvo susirupinę, kaip čia išgavus mokyklai keturių klesų tiesas; ir išgavo fuomet stačiai jau eis vaikai seminarijon. Tenesirupina „Viltis“ apie savo dalį: ben dromis su „Salt.“ ir „Vienybės“ jėgomis ji užaugis kartą „dygiliais neapaugusių“.

Kamajai. (Ezerėnų pav.). Dabar da tebekeršija pon Pšedzieckio tarnai už laisvės lienas. Girininkas Mikėnas apskunde Kirklį, kad tasai atėnęs nuo jo 1905 m. revolverį žruodžio mėn. 1907 m. padayta krata, rado suradijusių vamzdžių ir šaudyklių ir ji aiunta.

Pilviškiai. Suv. g. (Iš-rauka iš laiško)... „Parva įavęs iš Amerikos viską ralu kiteip, negu buvo treji metai atgal. Didėles permai nos. Ekonomiskas šalies stovis — apverktinas, vienos bėdos ir kundai ant prastų laikų; kuit tik dirstelsi, visur nušupimas bei apsilėidimas. Triobes, kojų budos kokios išrodo. Tarp žmonių nusiminimas, dvasišas išsitvarkimas ir koks tai liguostas lukestis, ko tai nežinomo, nesuprantamo, — bailumas visur viešpatauja. Taip žmonės laukia ir iš tos priežasties nieko neveikia. Abelnai imant, Lietuva daro pušiau apmirusios šalies įspudį. Vien tiktai dar smarkiau darbuojasi ir su didesne gyvybe kruta valdžios mašinerija — policija. Ji tokia dabar žingeidi, tokia rupestinga, kad kur tik nepasisuksi, kur tik nežengsi, butinai tu ją susitiksi, ji neatleidžiamai tave užne-kis, apie viską su dideliu žin-gėidumu kuomaloniausia iš klausinės; paklaus ar turi pašportą, iš kur eini ar važiuoji, kuo užsiėmi, kur keliauji; nepatingės pažiurėti į tavo valizą, o kaip kidi ir į kišenes, idant sąžiniškai atlikt savo pareigas. Bet toks dalykas stovis, aiškiai matosi, yra tiktai tuolaikinis; aišku, kaip diena, kad toks įtempimas tu-

rės kada trukti pusiau ir dabartinė tvarka turės griuti. Viskas, o ypač tas valdžios ir policijos nerviskumas parodo, kad jokia galybė šios betvar-kės neišgelbės nuo sugriuvimo. O kas bus potam? Na, tą laikas parodys“.

N. N.

Vilnius. (Mūsų koresp.) Siemet, kaip ir pernai Vilniuje buvo pasirodę dideli šalčiai. Senieji Vilniaus gyventojai pasakoja, jie neatmeną tokių šalčių. Taip gi abelbai visoje Lietuvoj siemet šaltis buvo spustelėjės, net ligi 25 laipsnių buvo įvareš, kas nepripratusiems Lietuvos žmonėms, nelengva perkėsti. Po švenčių vienok jau šaltis atsileido ir dabar visai minkšti orai, kai kada net padrėgnoja po truputį.

Šiais metais Vilniuje nėra nė pusės to žmonių pakilumo, kas budavo anais metais, tuo po spaudos leidimo. Dauguma to laiko karštų žmonių visur išsiblašė, kiti... apilso; bet kurie veikia, tai kur-kas praktiskiau ir vaisingiau, negu anais metais. Čionai nuo senų senovės yra už-likęs paprotys — „karaliais“ vaikščioti. Susitaiso iš kokio penketo žmonių kuopelė, pasidirba sau iš popieros „karališkus rubus“, pasidaro raudoną žvaigždę ir aina pakieimais šventosias giedodami; žinoma, ir kas ką duoda, indami.

Percitais 1904, 5, 6 ir 07 metais vaikščiodavo ir „lietuviški karaliai“, tarp kurių vienas apsirėdydavo „Krivų-Krivaičiu“. Jie laukydavsi laugiausia tik pas lietuvius. Krivių-Krivaitis nešdavo krivulę ir pasakodavo griudžias apie Lietuvos senovę pasakas ir nekartą klausytojus taip sujudindavo, kad tie ligi ašarų pravirkdavo. Siemet lietuviškų karalių nebuvo, nes tos kuopelės žmonės išsiskirstė.

Vilniuje išieinas laikraštis „Ponedielniuk“ pasibiaurdamas šiaip rašo: „Karaliai vakar trankeši daugiau po alines ir karėmas, apie juos sukėsi švenčiančių žmonių ir apdriskusių vaikų, ir girdėjos, kaip įsismagine šventuoliai pagiedoję „Garbe tau, Dieve“, užtraukdavo... „Mano mielaisia“ arba „Linksminkimės, draugai“ ir t.t.

[domus „karaliai“, įdomios jų apeigės“.

Kad tam persitikrinti, tyčia išėjau pavakare į miestą pasidairyti; ištikrųjų pamačiau „karalius“ vos tik ant kojų pastovinčius ir po lenkiškų kalėdų giesmių, visokius tarp savęs žodžius vartojančius. Visas mat jų tikslas, kad surinkus už kalėdų giesmes kiek pinigų pasidokanti. Ar gi tai geras paprotys?...

Truputį pašlijus į šalį biurokratų cariskai valdžiai, ir Lietuvos žmonėms liuosiau atsikvėpus, kuone visi žmonės, ypač truputį susipratusieji, galvatrukčiais metėsi įeškoti apšvietimo. Laikraščius skaitant, tik džiaugsmas ima, kad tai šia, tai čia steigia mokyklas, rupinasi ypač jaunuomenės apšvietimu. Puikus daiktas. Taip ir reikia! Bet arčiau tų žmonių balsų prisiklausius, tenka išgirsti nesuipratusiųjų

didžius neužsiganėdinimus. Sako: „Kur mes gausim pie-
menų, kad visi vaikai moky-
sis!“ arba: „Kur mes gausim
darbininkų ir bernų, kada vi-
si bus mokyti!“ Tai-gi to-
kiems nesuprateliams kas
tik gyvas turi aiškinti, kad
„piemuo, darbininkas ir ber-
nas“, daug naudingesnis yra
mokytas, negu žioplas...

K. Stiklelis.

Iš kur paejo bausis Linčiaus teismas?

Nevienas iš mūsų girdime
šnekant ir skaitome laikraš-
čiuose, kad ten ir ten, tą ir tą
nusidėjėję užpuolė žmonės ir
„nulinčiavo“. Užmušimas, pa-
korimas, sušaudymas—vadinasi
nulinčiuot. Linčiaus teismai
ypatingai Amerikoje pagar-
sėje. Kuomet ir kaip jie atsi-
rado, noriu šiame straipsny
paaiškinti.

Tų „liaudies teismų“ išradė-
ju buvo tulas Karolius Lynch
(ištark: Liuč) iš Lynchburgo,
vėliaus ta vieta pavadinta Vir-
ginijos valstija. Šitas Linčiaus
buvo tuomet garsum europie-
čių ateivių politikierium. Me-
tuose 1776 jis sutvėrė slapta
teismą arkliavagiams. Suėmus
tokį nusidėjėję, pirmiaus nak-
ties laiku susirinkę aplinki-
niai žmonės jį bausiai primuš-
davo, paskui jį išvydavo iš to
krašto. Tai buvo Linčiaus teis-
mas.

Užsibaigus sukilimams prieš
Angliją, Virginijos piliečiai
susirinko, ir metuose 1782 su-
taisydami sau įstatymus, jie
pripažino Linčiaus teismą už
tiesotą. Ir jau nuo to laiko jis
buvo viešai ir atvirai vartojama-
s. Tai yra, buvo pavelti
žmonėms kokią nors prasakal-
tusių ypatą „nulinčiuot“. Vie-
nok tuomet Linčiaus teismas
įgavo daug platesnę prasmę:
įtuzę gaujos tankiausiai nebe-
pasikakindavo kaltininko iš-
plakimu, bet tiesiog žmogų už-
mušdavo. Ir tas jau prasipla-
tino ir kitose Amerikos valsti-
jose. Todėl Europoje, apra-
šinėdami kas nors apie Ame-
rikos papročius, Linčiaus teis-
mus liovėsi vadint paprastais
pabaudimais, bet sakydavo,
kad tai yra įsigyvenęs nerašy-
tas įstatymas, reikalaujantis
„akies už akį, dančio už danį“.

Nuo pat pradžios savo atsi-
radimo Linčiaus teismas pe-
rėjo visokias fazas. Vienur
jį pripažindavo už netiesotą,
kitur už reikalingą. Vienur
valstybės teismai patį slapčiai
įkvėpdavo žmonėms mislį sa-
vo nusidėjėlius linčiuot, kitur
linčiuotojus persekiavo. Iva-
riai buvo linčiavimas supran-
tamas, todėl nevienodai buvo
prie to papročio ir atsinešama.
Teip, net garsingas ir mokytas
žodny susistatytojas Webster,
metuose 1876 įdėjo žodny
Linčiaus teismo išaiškinimą,
kad tai esąs paprastas išpėri-
mas kam kailio. Tuom tarpu
jau iki jo laikų Linčiaus teis-
mas buvo išmušęs, iškoręs, iš-
smaugęs ir kitokiais bausiais
budais išnovijęs nesuskaitomą
daugybę žmonių! Argi Web-
ster to nežinojame?

Paskutinijame ketvirdaly
XIX šimtmečio Linčiaus teis-
mas tapė pripažintas netiesotu.

Tačiaus tai buvo tik ant po-
piero. Iš teisybės, tai linčia-
vimai neparetėjo, bet kaip ku-
riuose metuose net daugiau
buvo žmonių nužudoma. Laik-
raštis „Chicago Tribune“ su-
rašė „Chicago Tribune“ su-
rinko paviršutines tik apy-
skaitas, ir surado, jog nuo
1882 iki 1903 Suvienuose
Valstijose nulinčiuota 3337
ypatos. Tas atsitiko progreso
ir civilizacijos pražydėjime!

Daug buvo jau apie tai ra-
šyta ir pakelta protestai prieš
tokias barbariškų laikų lieka-
nas. Amerikos blaivesnė spau-
da pirmiausia pakėlė balsą
prieš linčiavimus metuose
1891, kada Naujame Orleans
gauja ant syk 11-ką italų pa-
korė. Ir nuo to laiko skaito-
me rimtesniuose laikraščiuose
ilgus ir nuoseklus išvedžioji-
mus, kad nuožmęs žmonių
kankinimai turėtų but radikali-
šškai išnaikinti. Vienok vis-
kas veltui. Nė valdžia neįsten-
gia Linčiaus teismų sulaukyt,
nė visuomenė prieš juos aštriai
neišėina. Kas blogiau, tai kad
dar didelė daugybė Amerikos
laikraščių netik linčiavimus
užtaria, bet net kursto tamsias
gaujas prie jų!..

Šiandien, tiesa, linčiavimai
atkreipti prieš negrus. Jeigu
negras išprieivartuoja baltą
moteriškę arba tik užpuola ant
jos, jei negras pavagia arklį,
ar ką kitą, jei jis padega na-
mus, tai gauja jį užmuša, su-
šaudo, nuskandina, arba dar
labiau madan įėjusiu budu
nukankina — prirša prie me-
dzio, sukrauja aplinkui laužą
ir gyvą iškepina... O kada
baltas žmogus tokias pat ir dar
baisenes nedorybes padaro,
tai jį paduoda valstybės teis-
mui, kurs arba nuteisina, arba
ant laiko kalėjiman įveda.

Todėl šandien Linčiaus teis-
mas pavirto įrankiu juodosios
rasos persekiojimo. Bet ar jis
atsako tikrajai demokratijai?
Ar juodi ir balti nėra vienodi
žmonės? Ar negrai negali
laukti apgynimo ir teismo nuo
valstybės, kurios piliečiai ir
jie esti? Ant galo, argi nelai-
kas visai tuos barbariškus
Linčiaus teismus panaikinti, ir
duot valstybei galybę užtri-
jumfuot ant tamsiosios gaujos
jausmų?

Vargomatīs

Laiškai i Redakciją

Guodotinas Rėdytojau:—

Prisiunčiuo tamistai pagarsi-
nimą „Aušros“ dr. stės 1 kp.
parengtų prelekcijų po Naujų
Metų. Malonėkite pagarsinti
savo laikraščio skiltyse.

Su pagarbe,
Jonas Ilgaudas.

„Aušros“ Draugystės pre-
lekcijos atsisub nuo 12 sausio
iki 26 balandžio, '08 (kas an-
trą ir ketvirtą šventadienį
svetainėję, 3417 So. Halsted
str., Chicago, Ill. Pradžia pre-
lekcijų 3:30 val. po pietų.
Įzenga 10 c. ypatai.

Sutrauka prelekcijų:
12 sausio laikys K. Kaspu-
tis ant tēmos „Japonija ir ja-
poniečiai“.

26 sausio — M. Šeškienė, —
„Ateities moteris“.

9 vasario — J. Laukis — „Mo-
teris ir jos vieta žmonijoje“.

23 vasario — Dr. A. K. Rut-
kauskas, — „Hygiena“.

8 ir 22 kovo — Dr. A. K. Rut-
kauskas, — „Hygiena“.

12 balandžio — I. Ilgaudas —
„Tikėjimų istorija“.

26 balandžio — J. Šernas, —
„Lietuvos mythologija“.

Žmogus be mokslo yra kaip
rašėjas be rašalo, kaip kareiv-
vis be ginklų, kaip laukas be
lytaus, kaip vežimas be ratų.
Mokslas, apšvietimas pakelia
žmogų, išliuosuoja jį iš kale-
jimo, parodo jam plačią pa-
saulę. Besididinant žmogaus
apšvietimui didinasi kartu ir
jo svietas. Neapšviestas žmo-
gus priištias prie mažos srities.
surakintas; apšviestas gi — lai-
svas. Neapšviestas, priverstas
maldauti apšviestojo, priver-
stas prašyti mylistų; jis ver-
gas, aklas. Kam gyvenima-
vergo, gyvenimas aklo? Gy-
vulus tokis žmogus ir nieka
daugiau, nes žino vien valgyt
dirbt ir klausyti!

Lankymaisi ant prelekcijų
suteikia žmogui apšvietimą,
nes ant prelekcijų aiškinasi
įvairios mokslo šakos. Prisi-
klausymas gerų prelekcijų su-
teikia žmogui daugiau apšvie-
timo negu skaitymas knygų.
Užtai lankykitės kuokaitlin-
giausiai ant visų „Aušros“
dr. stės prelekcijų, iš ko turė-
site nemažą naudą, o kartu pa-
šelpsite skurdą kenčiančią be-
simokinančią jaunuoemenę.

Pereiti metai parodė aiškiai
kad Chicagos visuomenė su-
prato vertę „Aušros“ dr. stės
rengiamų prelekcijų. Maty-
dami tą rengėjai nusprend-
parengti visą eilę prelekcijų
1908 metuose. Parankumu
besilankaučios publikos paren-
gė visas prelekcijas vienoj
vietoje, kas antrą ir ketvirtą
šventadienį mėnesio, 3:30 val.
po pietų. Prelekcijų tēmo
interesuingos kiekvienam, užta
rengėjai mano, kad ant šiti
prelekcijų Chicagos visuome-
nė skaitlingiau lankysis ir to-
kiu budu sušelps „Aušrą“ ir
pati apsišvies.

Vietines žinios.

* * New Yorke valdžia pri-
darė duris garsingojo lenki
ateivių prieglaudos namo —
„Dom Sw. Jozefa“. Apie ta
rašo lenkų laikraštis „Straž“
(N 6), ir sako, kad prieglaud-
uždarė už nešvarius tos įstai-
gos globėjų darbus. Darbai
matyt, pusėtinai buvo nešva-
rūs, kad valdžia griebėsi už
namo neatsižvelgdama nė an-
vyskupo, su kuriuom vis ge-
ruoju gyvena ir po kurio glob-
ta prieglauda randasi.

* * Apsilankius šioms die-
nom Brooklyne Indijų revol-
ucionieriumi, Dr. Krišna, vie-
tinis revol. šelpimo komitetas
parengė vasario 4d. prakalbas
Tai atsisbuvo Tautiško Nam-
svetainėję. P. Krišna ilgoje
prakalboje nurodė, kaip 290
milijonų indusų velka sunkų
Anglijos jungą. Dabar tēna
rengiama revoliucija, grėšium
eina ir minių apšvietimo dar-
bas. Turi indusai savo tau-
tišką kongresą, dvi galinga-
partijas — Anglijos torijų ir
indų nacional-socijalistų. Pa-
skutinė sutraukė į savę visą
šalies inteligencią. Indijos
(Užbaiga ant 6 to psl).

Pazvelgus atgal.

SOCIJOLOGISKAS ROMANAS

Eduardo Bellamy.

VERTĖ

Pranas Siulelis.

(Tąsa).

žinojau, kad šianakt aš neužmigsiu, ir aš esu persi-
tikrinęs, kad niekas manęs neapkaltis bailume, jeigu
aš atvirai pasakysiu, kad bijojau gulėti be miego i-
galvot. Kuomet, atsakydamas ant klausimo man
šeimyninko, aš jam pasakiau tą viską atvirai, jis man
atsakė, kad butų keista, jei aš nejausčiau tam pana-
šaus. Kaslink nemigos, tai man nėra ko bijotis
kuomet aš užsimanysiu miego, jis man duos tokių
vaistų, kurie butinai turės mane užmigdyt. Ateinant
rytą aš, be abejonės, pabusi su tokiu jausmu, ka-
turtum aš visą amžį buvau naujosios pasaulės pilie-
čiu.

— Pirm negu aš apsiprašiu su tuom jausmu, —
atsakiau aš, — man norėtusi ką nors daugiau išgirsti
apie Bostoną, kur aš vėl sugrizau. Kuomet mes bu-
vome ant viršaus namo, tamista kalbėjai man, ka-
norints nuo laiko mano užmigimo praslinko tik išvis
viens šimtmetis, bet jis atsižymėjo dėl žmonijos daug
lidesnėmis atmainomis, negu busiantis amžiai. Ma-
tydamas prieš save miestą, aš pilnai į tą itikėjau; bet
man labai žingeidū žinoti, kame gi yra tos minėto
permainos. Kad mors nuo ko pradėti, todėl kad tai-
lalykas, be abejonės platus, pasakykit, kaip jūs išri-
šote darbininkų klausimą, jeigu tik tas jums pasisekė
XIX šimtmetį tai buvo sifunks užduotis, ir tuomet
kuomet aš išnykau nuo žemės, tas sifunksas grumoje
praryt visą draugiją, — todėl kad neatsirado užgan-
padaryto atsakymo ant tos užduoties. Žinoma, ver-
tėtų pramiegot visą šimtmetį, kad dažnot teisingą to
klausimo išrišimą, jeigu jums išties pasisekė jį su-
rast.

— Todėlei, kad dabar nėra darbininkų klau-
simo, — atsakė mano šeimyninkas, — ir da-gi neat-
siranda prižasties jo atsiradimui, tai, manding, ai-
trūsiai galiu pasakyt, kad mes jį išrišome. Draugij-
ir išties verta butų pražuties, jeigu ji negalėtų duot
atsakymą ant užduoties, ištikrųjų visiškai prastos
tiesų pasakias, draugijai ir nereikėjo atminti mislį
li, galima pasakyt, išsirišo pati per save. Atspėjima
pasirodė esąs pasekme pramonijos plėtojimosi, kur
sai ir negalėjo kitių užsibaigti. Draugijai pasilik-
ik pripažinti tą plėtojimąsi ir pasinaudoti tuom ka-
yra, kaip tik tas pilnai apsiereikė.

— Aš galiu tik pasakyt, — atsakiau aš, — ka-
tuom laik, kuomet aš užmigau, — dar niekas netėmijų
tokios sriovės.

— Pamenu rods, tamista sakei, kad užmiga
1887 m.?

— Teip, 30 gegužės 1887 m.

Mano šeimyninkas trumpą laiką žiūrėjo į man-
užsimąstęs ir paskui tarė: „Ir tamista sakei, kad tuo-
net dar nevisi suprato prie kokios rūšies krizės arti-
asi draugija? Be abejonės, aš pilnai tikiu tamisto
rodžiams. Tam tikras tų laikų žmonių akumas, prie-
aiko ženklų, visų dabar likosi pripažintu faktu, ku-
labar išaiškina dauguma mūsų istorikų. Daug atsira-
storikų apsiereikimų, kurie mums butų mažiau su-
prantami, negu tas, kad jūs, turėdami prieš akis visu-
ženklus busenčio perversmo, nesupratote to, kuome-
labar mums tie patis ženklai teip aiškūs ir neužgin-
ijami. Man butų labai žingeidū, tamista Vest, išgirs-
uo tamistos tikresni perstatimū apie pažūras, kuria-
turėjai tamista ir žmonės jums panašios draugijos
apie stovį ir siekius draugijos 1887 metuose. Jul-
turėjote gi jūs suprasti nors tą, kad visur prasiplatin-
pramonijos ir socijaliskos betvarkės, kurių pamati
buvo visų luomų nepasikakinimas viešpataujanėn
draugijoj nelygybe ir visuotinu žmonijos skurdū, yr-
ženklū kokių tai svarbių atmainų.“

— Žinoma, mes supratome tą, — atsakiau aš, —
Mes jautėme, kad visuomeniskas laivas pametė save-
styra, ir jam grėsia pavojus bangų žaislu tapti. Ku-
nuvays jį vėjas — nieks negalėjo pasakyt, bet visi
bijojosi povandeninių akmenų.

— Vis-gi, — atsakė mano šeimyninkas, — sriovė
buvo visiškai aiški, — tik reikėjo truputį triuso pri-
siziūrēt į ją, ir nešė ji nė ant povandeninių akmenų,
bet gilesnės vagos link.

— Pas mus buvo labai populiariška patarlė, —
patėmijau aš, — kad atsižvelgt atgal geriau, negu
žiūrēt priekyn. Tos patarlės vertė, be abejonės, aš
labar labiau branginu, negu kada nors pirmiau. Tik
galiu pasakyt, kad tuomet, kuomet aš užmigau, buv-
toks padėjimas, kad aš nebūčiau nusistėbėjęs, pama-
tęs šandien nuo namo viršaus — vieton šito puikaus
miesto, kravą pelėsių ir kerpėms apaugusių griuvė-
sių.

Gydytojas Lit klausė manęs atydziai ir linke-
lėjo galva, kuomet aš pabaigiau.

(Toliaus bus).

Sausio devinta.

PARASĖ

Maksim Gorky.

— VERTĖ —

F. M.

(Tąsa).

— Skir-r-r-kitės... salin!.. Ką? Šnekėsi... Aš
tau pašnekėsiu!..

Vėdas jo buvo riebus, raudonas, akis apvalios,
sviesios, bet nežibancios. Jis ėjo nesiskubindamas,
tipriai mušdamas kojomis į žemę; bet jam atėjusį
laikas pradėjo bėgt greičiaus, rodos kiekvienu se-
kunda skubiniosi pranykti, bijodama prisipildyt kas-
žin ko biauurst, paniekinančio. Užpakaly jo rodosi
buvo pertiesta nematoma linija, kuri lyginō kareivių
eilę, jie traukė pilvus, tempė krutines, žiūrėjo į ča-
patų galus. Kaikurie iš jų rodė akimis į oficerių ir
craipė piktai veidą. Sustojęs gale oficerius suriko:

— *Smirno!*

Kareiviai pasiubavo ir apmirė.

— Liepiu skirstytis! — tarė oficerius į minią ir
štraukė kardą iš makštų.

— Išsikirstyt nebuvu visai galima, — minia
irstai užliejo visą plečių, o iš gatvių vis ėjo ir ėjo
jauji buriai.

Į oficerių žiūrėjo su neapykanta; jis girdėjo pa-
tyčiojimus, keiksmas, bet stovėjo po jų smugiais
tipriai, nejudomai. Jo akis žiūrėjo į rotą, blakstie-
ios retkarčiais drebėjo. Žmonės užė, juos erzino tas
amumas, perdaug nežmoniskas ir tokioj valandoj
retinkamas. Jame buvo matyt aiški panieka tiems
žmonėms, liaudei.

— Tas duos komandą!

— Mėsininkas...

— Jis be komandos gatavas kapot...

— Matai, kad ištraukė silkę...

— Ei, ponuli! Ar jau gatavas žudyt!..

Augo drąsus prisikabinėjimai, jautėsi minių nar-
avimas; riksmi skambėjo garsiaus, pasityčiojimū
jo aštrū.

Feldfelbis pažiūrėjo į oficerių, sudrebėjo, pa-
valo ir teipgi išitraukė kardą.

Staiga pasigirdo išgastingas gaudus ragelio bal-
sas. Žmonės suziuro į gornistą — jis teip ypatingai
špūtė žandus ir išvertė akis, ragelis drebėjo jo ran-
cose ir rėkė perilgai. Žmonės užstėbė tą įkyrų vie-
nodą balsą garsum švilpimū, klyksmū, staigimū,
ceiksmū, vaitojimū, balsais išgąsčio ir pasidraši-
timo sutikti mirtį, nesant galima jos išvengti. Pa-
bėgti nebuvu kur. Keletas tamsių figūrų puolė ant
žemės ir prisiglaudė prie jos, kiti pridengė rankomis
veidus, o žmogus su didele barzda praskleidė žiponą
ir stovėjo pirma visų, žiūrėdamas į kareivius mėlyno-
nis akimis. Ir kalbėjo vis, kalbėjo jiems ką toki
tebegirdžiamą, skęstantį riksmo chaose.

Kareiviai mostelėjo šautuvais, pridėjo juos prie
žando ir visi apmirė atkišę durtuvus link minios.

Matyt buvo jog durtuvų linija kabojo ore nera-
niai, nelygiai — vieni perdaug pakėlė augštai, kiti
ulinko žemyn, tik nedaugelis žiūrėjo tiesiog į žmo-
nių krutines ir visi jie drebėjo, rodėsi lankstėsi.

Atsiliepė kasžin kieno balsas, su pasibiaurėjimu
ir baugumu:

— Ką jūs darote? žmogžudžiai!

Durtuvai nelygiai sudrebėjo, išgastingi pasipylė
tuviai, žmonės pasidavė atgal, atmušti garso, kulky,
puolimu negyvėlių ir sužeistųjų. Kaikurie tylomis
oko per sodo tvorą.

Pasipylė vėla suviai... Ir vėl.

Vaikas kulkos pagautas ant tvoros, staiga persi-
svėrė ir pakibo ant jos augštyn kojomis. Augšta,
laiba moteriškė su puikiais plaukais tyliai suvaitojo
ir nupuolė greta jo.

— Prakeikti!... — suriko kas.

Pasidarė ruimingiaus ir tyliaus. Užpakaliniai
bėgo į gatves, į kiemus, minia sunkiai traukėsi atgal,
pasiduodama nematomam stumimū. Tarp jos ir ka-
reivių pasidarė keletas sieksnių žemės, apdengtos
cunais. Vieni iš jų pakilę bėgo prie žmonių, kiti
cilo su didele sunkenybe, palikdami po savim kraujo
lėmes, jie svyrudomai teipgi ėjo kasžin kur ir krau-
jas bėgo paskui juos. Daug žmonių gulėjo be judė-
jimo ir augštienelki ir kniupštī ir ant šono, bet visi
ištiesė ypatingam įtempime kūno, apimto mirties ir
lyg dar bandančio iš jos rankų išsilinosuoti...

Kvepėjo krauju, tas kvapas priminė šiltą, surų
jurių kvėpavimą vakare po karštai dienai, bet jis
buvo nesveikas, svaigino ir budino biauurų troškumą;
jeigu jį nostyti ilgai ir daug — jis biauuriai tvirkina
auovoką, teip lygiai, kaip datirū mėsininkai, kareiv-
viai ir kiti žudymo amatininkai.

Minia traukėsi atgal vaifodama: keiksmū, plkt-
žodžiavimū ir skausmo balsai liejosi su švilpimu,
stėnėjimu ir verksmu; kareiviai stovėjo tvirtai ir
buvo teip lygiai nepajudiami kaip numirėliai. Jų
veidai pasidarė pilki, lupos susičiaupė, rodos, visi
tie žmonės norėjo teipgi rėkt ir švilpt, bet neišdriso,

(Toliaus bus).

kija kulturoje, siunčia Japonijon ir Europon mokinties jaunuomenę. 60 profesorių jau pačiose Indijose atvirai veda žmones prieš Angliją. Pats Krišna yra studijavęs Europos universitetuose, buvęs metus su viršum ir Peterburge. Jis išguitinis. Anglijos valdžia daug duotų tam, kas jį atviliotų į Indijas, kur galima būtų Krišną suimt.

** Praėjusį ketvirtadienį vakare, Draugelio salėje p. Pračaitis skaitė referatą ant temos: „Kas tai yra vidurini-priešas?“ Tėmai medžiaga imta iš Rusijos dabartinio gyvenimo, kuriame pikčiausi viduriniai, tai yra valdžios priešai yra visokių pažiūrų revoliucionieriai ir visa neužganėdinta liaudis. Žodžių—visos Rusijos žmonės yra viduriniai priešai ir stengiasi apkaltus valdžios lankus sulaužyt.

** Nedėlioje, Draugelio salėje p. Vinikaitis turėjo prelekciją: „Zemė ir kas ant jos yra“. Geografiška ir etnografiška statistikos buvo vaizdintos per stereoptiką, kas susirinkusiems gana įspūdinga padarė pačią lekciją. — Toj pačioj vietoj, vasario 16 d. skaitys lekciją p. Perkunas apie Kinus ir jų kalbą.

PERŽVALGA.

— Praėjusiose metuose buvo techniškai apskunkinta išgavimas Amerikos pilietiškių tiesų. Pakelta buvo ir mokesčiai už ukesystės popierias. Bet mūsų respublikoniška valdžia tuomi da nepasikakina. Dabar Vašingtono kongresan tapė į neštą ir prielankiai įnešimas paremta, kad mokesčiai už pilietystės popierias pakelt da augščiau. Vadinas, tapimo piliečiais tiesos da labiau siauri namos.

— Škotijoje apsiskelbė pradėsią eiti dar naujas lietuvių kalba laikraštis — juokų ir pajaukimo laikraštėlis „Pipiras“. Eisiąs kas mėnuo ir priekiuosias tik vieną peną mėnesiui. Adrisas: „Pipiras“ Lily Bank, West End, Bellshill, Scotland.

— Kaip žinoma, Am. Liet. Sus-as buvo paskyręs konkurą (dovaną) tam, kas šiai organizacijai parašys ir pavės atspaudint moksliskus rankvedėlius, butent: aritmetikos, chrestomatijos, gramatikos ir vadovėlių lietuvių literatūros. „Tėvynės“ 2 N. praneša, jog su tokiais raštais dar niekas neatsiliepė. — Tas labai įdomu. Matyti, kad ir Europos lietuvių inteligentai neturi laiko tuom užsiimt. Juk būtų gavę neblogą honorarą.

— „Kovos“ 5-ame n-re atsisaukia J. A. Stankus į visuomenę, ragindamas pajies kot buvusio, teip vadinamo „Centr. Rev. Selp. Komiteto“ ir prispirt, kad jis išduotų savo atskaitas, ar da turi ant savo rankų aukų, ar ne. (Cia einasi apie tą komitetą, kuris 1906 m. vasario 22 d. Philadelphiajose lietuvių susivaičiavime buvo išrinktas). Paskutinės atskaitosjo buvo apskelbtas p. m. „Lietuvos“ 11 ir 20 NN. — Ant to atsisaukimo atsiliepia „Lietuvos“ 6-ame n-re

p. F. J. Bagočius, buvusias to komiteto fin. sekretorius. Jis sako, kaip jau regis buvo seniaus ir laikraščiuos pranešta, kad tojo komiteto sąnariai viši nuo savo pereigų jau atsiskakę. Priduria dar tik tą, kad Liet. Dem. Partijai buvę iš to komiteto pasiusta \$513.00 kurių minėta partija neapturėju si. Tat reikia pažiuvėti buvosiojo kasieriaus, p. T. Dudos knygos, surasti tuos pinigus, ir išdavus galutinas apyskaitas komitetą paliausuoti.

— „Lietuvos“ 6 N. praneša iš Kengsington, Ill. linksma žinutė, jog vietiniai lietuvių iškūrė savo knygyną. Pradžią knygynei padarė vietinės Am. Liet. Sus. ir LSS. kuopos, kurios ir parodė kitų vietų lietuviams, kad apšvietos reikaluose galima ir nevienodų pažvalgų, ir skirtingų draugijų žmoniems susitart. Reikia geisti, kad ir daugiau teip blaivai manančių lietuvių atsirastų.

— Mūsų laikraštijoj dar viena literatūros rūšis atsirado, — butent spausdinimas prievatiškų laišku. „Saulės“ 11 N. ir „Lietuvos“ 6. N. p. T. Astramskis apgarsino laišką lietuvių Klembauskio iš Springfield, Ill. Klembauskio laiškas buvęs išsiuntinėtas į Am. Liet. S. kuopas, su prašimu paremti jo kandidatūrą ant ALS. prezidento. Apgarsintame laiške yra dar viena aštri ypatybė, kad ten išaiškinama visuomenei ir p. Klembauskio pseudonimas — „Senas Krivaitis“ po kuriuo šis mėgdavo rašyt į laikraščius. — Visgi žengiam pirmyn, nors savo literatūrai atradami naujus kelius!

— Laikraščiuose pasipylė polemikos apie Am. Liet. S. busimų viršininkų kandidatus. Išėjo aikštėn, kad ant prezidento įieško vietų pp. F. J. Bagočius (iš Pittsburgo) ir J. Klembauskas (iš Springfieldo), o kasieriaus — p. Simanavičius (iš Plymoutho). Kandidatai, ypac du pirmieji yra žinomi socialistai, — to jie ir patys neslepia savo kandidatūras išstatydami. Tas išsaukė karštą opoziciją nuo lietuvių inteligentų, kurie mažai simpatizuoja, arba ir visai neprijaučia socialistams. Opozicija nuogastauja, kad įėjus į viršininkus socialistui, nepavirstų ir visas Am. Liet. S-as į socialistišką organizaciją. Tokioms polemikoms iškilus nepasieina dalykas be koliojimų si: „juodasimčiai“, „šnipai“, „buržuai“ ir kiti ypatų prasivardžiavimai, („Lietuvos“ N. 6) dabar perėjo nuo tautiečių į socialistų lupas. — Ant kiek koliojimai suodina jų vartotojus, ant tiek tau tiečių baimė prieš vieną ar kitą socialistą neturi pamatų. Vienas socialistas įėjus į komitetą, kur yra 7-nios ypatos, ne kažin kaip gali organizaciją nuparvuoti, jeigu ir norėtų. Be to, išmin tingas žmogus, nors ir socialistas ne nesikėsįs pakreipt ALS. reikalų, kurie, savo įstataymuose politikos visai neklia do.

Mūsų žingunė.

„Lietuvių ateivystė Amerikon“. Viskosha—„Roželė“, „Meilė carui“ (poezija). Z. Janke—„Kokin būdu aš pribuvau į Valparaiso mo-

kyklą.“ Debessy—„Prie mokslo.“ Šilburis—„Moteriskė“ (paveikslėlis).

Krasos dėžutė.

F. J. Bagočius. Straipsnelis „Mūsų vargai ir SLA.“ turi svarbą tik tai organizacijai, apie kurią jame aprašyta. Panašūs klansimai privalo dabar but rišami ALS. organe—„Tėvynėje“, kuriai Tamistos minėta straipsnelį ir pasiunčiame.

Smarkakivi, Blisvillėje. Žinutė apie kauniškių vestuvės ir kaip sročia glemžė jaunavedžiams dedamas dovanas, laikraščiams netinka. Įvardijate ypatas, o Tamista pats nenorite savo vardo pasirašyt. Be to, nieko ten svarbaus nėra. Parašinėkit Tamistai šiaip žinutes apie abelną tenyškėjų lietuvių gyvenimą ir jų užsiėmus.

Pajieškojimai.

Pajieškau Mykolo Joneliuno, kuris gyvenė Pittsburgo 6 metus ir puse; atvažiavo į Newarką, iš Newarko į Maspethą, o paskutiniū laikū buvo Brooklyne ir 28 sausio, 1908, pavogė 220 dol. Jis 6 pedų didumo, 20 metų senas, ilgo, sauso veido, plaukai juodi, be usų, kairėje puseje tur aukšnij dantį. Jei kas jį sugaus ir duos man žinią, už tai gaus 50 dol. Pranas Vainikevičius, 138 Metropolitan ave., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau dviejų dėdžių, Stanislovo Petrausko arba Alek. Karbausko, p. rap. Tedeniu, o paskutiniū laikū buvo gyvenas Philadelphia Pa. ir Myrono Palubinskio Šilalės parapijos, Rasėlių pav., bet gyveras Plymouth Pa. Ar jie patys ar kas iš žinančių malonekite pranešti už ką busiu didėi dėkingas.

Pr. Butkus, 144 Grand str., Brooklyn, N. Y.

Pajieškau dėdžių ir tetos, Juozo, Petro, Antano ir Onos Mikolauckų iš Lietuvos. Paeina Sus. gud., Kalvarijos pavieto, parapijos Rudaminos, kaimo Kirsuos. Atsišaukite ant adreso: Vincas Gudulevyczia, 168 Driggs ave., Brooklyn, N. Y.

Pirmu kartu Chicagoj!

Operetė „KAMINAKRĖTIS ir MALUNININKAS“. Muzika M. Petrausko su tautiškais šokiais ant scenos: Virvė, Klumpakojis ir Suktinis. Nedėlioj. 23 Vasario (Feb.), '08. West Side Auditorium, Taylor St. ir Center Ave. Prasidės 8 val. vak. CHORAS IŠ 50 YPATŲ. Tikietai: \$1.00, 75c. ir 50c.

Reikalauja tulko.

Kas nors gyvenantis Manhattan'e (New Yorke) kviečiamas užimt darbą tulko (išsnekėtojo) mokantis lietuviškai ir lenkiškai. Adrisas: Bell One, 109 W. 103-th st., New York City.

Temykite!

Uzlaukta gerą alų, dektinę, ir cigarus ir visus kitus gerus gėrymus, suteikiu rodą visados ir visame, pakelevingiems gerą priėmimą. Nepamirškite atsilankyti.

Mart. Baravykas, 116 McDononyn st., Providence, R. I.

Pirmas metinis balius!

Brooklyn, N. Y. Draugystės Sv. Dominiko patengė pirmutinį balių, kuris atsisbus Subatoje 22 d. Vasario 1908 m. svečiuose p. Kondroto po N 91-93 Grand Str. „Palace Hall“. Gaudotini lietuvių ir lietuviavėis, vyrai ir moteraitės vietiniai ir aplinkiniai visi melingai užprašomi ant teip gražaus pasilinksminimo. Grajis tikrai lietuviška muzik, gražiausias lietuviškus šokius. Prasidės 7 valanda

vakare. Įzenga drangystėms in korporo su padėjimū drapanų 15 c. ne prigulyntiems į draugystę 25 c. moterims ir merginoms 15 c.

Užprašc KOMITETAS.

Kaip unija gelbsti savo žmones.

Stengiasi padaryti ko-geriausiu jų padėjimū.

Unija daro viską, kas tik yra jos galybė, kad apsaugotų angliakasius, stengiasi, kad įvairiose valstijose legisliatūros išleistų tiesas, priverčiau, čias angliakasyklų operatorius įvesti angliakasyklose apsaugojančias pabukles ir atsargūmą, kad nebūtų didelio pavojaus darbininkams, kasantiem anglij.

Juo didesnė yra unijos galybė valstijoje, tuo greičiau ten gali buti perleistos tiesos, psaugojančios mainierius, tad mes raginame savo viengendius kurie tiek daug yra suzeidžiami ir užmušama angliakasyklose, kad jie darytų ką galėdami, kad sustiprinti uniją.

Jie gali tą padaryti, padidindami unijos sąnarių skaitlų, nes skaitlingumas unijos sąnarių yra jos galybė. Daugelis matomai nesupranta to, jie apleidžia progą pagerinti ir padidinti uniją. Per tą apšleidimą trojija netik jie, bet ir jų draugai darbininkai, nes per tai darosi sukiu padaryti naudingą sutartį su angliakasyklų operatoriais, išgauti au jų didesnę mokesčių arba šreikalauti kokių pagerinūis prie darbo, kokių maiečiai nori. Unija nuo mainierų

reikalauja tiek mažai, o duoda tiek daug, kad mes negalime suprasti, kaip jie gali nemaityti, kokią naudą jie turi budami unijos sąnariais ir padarydami ją stipresne ir įtekmingesne.

Ji tiek daug gero padarė mainieriams įvairių distriktų pereitam laike, kad ji pasiredėsanti gabi daryti jiems labą, teip kad ner jokios priežasies apie tai abejoti.

Mēs rašiuame, kad jei mūsų vientaučiai, kurie dar nepriėmė unijos, paklausymų patarimo ir nevilkindami prisirašys prie unijos, jie išto turės naudą, ir galų gale pasakys mums ačiu už gerą patarimą, kurį mes dabar jiems duodame.

KNYGOS SAVOS SPAU.

Gaunamos „Vienybės Lietuvinkų“ Redakcijoje.

Adomas Micokevičia. Jo gyvenimas. raštai ir darbai. 15c
Ar socialistas gal buti kataliku? Socialistams ir draugams darbininkams 10c
Augis darbininkų judėjimo Lietuvoje. Si knygele aprašo darbininkų judėjimą ir visokius sukilimus. Naudinga perskaityti kiekvienam pusl. 58 15c
Eglė žalėjų karalienė. Dramatas penkiuose apšreikimuose, parašyta iš mitologisko senovės lietuvių padavimo. 15c
Gyvenimas Genavaitės. Pamokanti ir labai sujudinanti apysaka iš senovės laikų, pusl. 50c
Herbertas spenceris. Trumpa peržvalga jo filozopijos. Parašė Krapotkin. Vertė Dr. Šliupas 15c
Ideja ant mėslyno. (Apysaka mūsų dienų). Ši knygutė parodo inteli-

METAMS UZSISAKYTI

„ŽARIJĄ“ 1908 METAMS.

„Žarija“ eis po naujų metų toj pačioj dvasioj, kaip ir ligsiol, — vieną kartą per savaitę. —
Kaina metams 3 rb., pusmečiui — 1 rb. 50 kap., 3 mėn. — 80 kap., 1 mėn. — 30 kap. Užsienio: metams 4 rb., pusmečiui — 2 rb., 3 mėn. — 1 rb. 50 kap., 1 mėn. — 40 kap.
Beto „Žarija“ duos:
a) tiems, kurie surinks 10 apmokėjusių prenumeratorių, vienoliktaji ekzempliorių dykai.
b) tiems, kurie užsimokės už visus metus, dykai „Darbininkų Kalendarij 1909 metams, kuris išeis rudenį 1908 m.
Laiškai ir pinigai reikia siųsti redakcijai, o ne redaktoriui, leidėjui arba administratoriui patiskai, kadangi išeina visoki neparankumai.
Užsienio prenumeratoriūs meldžiame siųsti pinigus per Vilniaus Komercijos Banką, arba tiesioj savais pinigais, bet ne „money order“iais.
Adresas: VILNIUS, Pilies skersg. (Zankovi per.) N 10, but. 4. „Žarijos“ Redakcijai.

VILNIAUS ZINIOS

Pirmasis lietuvių dienraštis. Isteigėjas Petrus Vileišis.
1 Lapkričio perėitū metų tapo pasamdytas 5 metams leisti vardn „Jonas Vileišis, Stanislovas Matulaitis ir Ko.“ ir tapo paverstas bepartijiniu pirmėiviū dienraščiu.
„Vilniaus Zinios“, neskaitytiant melatinę redakcijos narių, rašo ir pažadoje (jas asyti: dr.ras Petras Avilzonis, Andrius Balota, Baltus Dagilius, dr.ras Kazys Grinius, J. Girnius, dr.ras Leonas A. Karvelis, (pseudon.), Gabrielė Petkovičaitė, Jurgis Szavlys, dr.ras J. Staugaitis, Zymantėnė-Zemaitė, Ant. Znuidžina, Vilnius ir dr.ras Ant. Vileišis.
Laikas panaujni „Vilniaus Ziniu“ prenumerata 1908 m. Pinigai reikia paskubinti pristiegti, kad neišeita sągaulis dienraščio pristuntime, nes metų pradioj dienraščio administracijoje atsiranda dangybė darbo laz priezasties prenumeratos panaujntimo.
Artimiausioje ateityje dienraštis bus padidintas ir bus spaudinamas didesnomis raidėmis, kad palongviti jo skaitymą.
Visiems užsienio prenumeratoriūms bus siunčiama kasdien.
„Vilniaus Ziniu“ kaina prisijūnciant:
Mėnesiams..... 12 6 3 1
Vilniuje ir visoje Rusijoje..... 6 r. 1.50 k. 50 kap.
Užsienio..... 12 r. 6 r. 3 r. 1 rub.
Pasarga: Kadangi dienraštis perėitais metais tris mėnesius nebuvo siunčiamas, todėl visi prenumeratoriūs, kurie buvo įsimokėję už visus 1907 metus, gaus dienraštį iki 1 balandžio. Tokiems prenumeratoriūms už 1907 metus reikia prisijūnciti pinigai tikrai: už devynis mėnesius.
APSKELTIMAI: Už petio eilutė arba jo vietą: prieš tekant 30 k. po teketo 15 k. Už rpaikelbimus, įdedamus laikraščiu ka po priėmą ir sveriančius ne daugiau 1 foto ekz.—įimama 8 rb., už 1000 tokių priedų, už kiekvieną sekantį lotą po 2 rub. 50 kap.
Pinigus už dienraštį ir apskelbimus reikia siųsti žinio adresu:
„Vilniaus Ziniu“ adm., Jurgio pr. 14, b. 2, VILNIUS-RUSSIA.

gentą žarėjusį studentau jant daug dirbti dėl tautos. Pabaigęs mokslą visko atsisadejo. 10c
Istorija apie gražią Katriuką ir jos visokius atsitikimus. 10c
Išgriovimas Kouno pilies 1382 m. Dramatas keturiuose apšreikimuose, parašytas iš Lietu. dejų 20c
Iš po budelio kalavijo (apysaka) ir Kajinas. Apysakos iš gyvenimo kaimiečių su žydu. 30c
Itekmė socialistų sanigų ant visų kultūros sąkų. 15c
Istorija septynių mokytojų. 50c
Kabalas talpinantis sąvyje visokius užmiūnus ir ant jų reikalaujančius atsakymus. 10c
Kekštų Simas. Graži apysaka iš Lietuvos žmonių gyvenimo, 10c
Knygele dėl lietuvių kareivių Amerikoje. 10c
Kunigija ir vietiška valdžia. (Margi piešiniai), Sutaisė ir apgaasino P. Medekša. 15c
Kur mūsų išganymas? (Iš visur surinkta medega mūsų programai) P. Danjoius. Pustl. 119 25c
Laima ir planetos. Knygele tikanti jaunomenei dėl smagaus laiko praleidimo, nes iš jos gali mūbūti apie savo laimę ar nelaimę, ar myli ji mergelė, ar ją vaikas. 25c

Lietuviškos dainos iš visur surinktos Yra tai rankius iš 400 visokių dainų. 2.00
Apdaryta ta pati 2.50
Lietuvos Istorija nuo seniausių gadyčių iki Liublino unijai. Parašyta Simano Daukanto. Du tomai pustl. 1014 3.00
Apdaryta ta pati audimo 4.00
Lietuvių Tauta Senovėje ir šiantier. Parašė J. Šliupas M. D. II Tomai. Pustl. 1025 Aprašo apie lietuvių praetį. Kiekvienam lietuviui naudinga apie tai žinoti. 3.00

Mythai pasakos ir legendos Zemaicū. Yra tai akvyiausios ir juokingiausios senoviškos pasakos apie visokius stebuklus ir prajovus apie darbus gerų ir piktų dvasių, apie Laumes, Laimės, Raganas, Vilkaikiokus ir t. t. 58c

Mūsų dielės (kas vargina lietuvius). Parašė Žmogus 10c
Naslaite. Apysaka eilėmis 10c
Paveikslai. Dvi puikios apysakos. Parašė Zemaitė 15c
Parsidovimas ir pelnas 10c
Pasikalbėjimas apie dangų ir žemę 25c
Palemonas ir Girzduta. Apysaka eilėse. Iš senovės gyvenimo pagai žmonių pasakų, senovės įtikėjimų ir savo fantazijos. 20c
Puota. Nuskindtas žiedas. (Vaizdeliai iš gyvenimo) 10c

Vargdieniai. Apysaka iš tikrų atsitikimų penktos ir šeštos dešimties 19-tojo šimtmecio. Parašė Aleksandras Fromas (Gužutis). Šioj knygeleje aprašo apie baudžiavos laikus Lietuvoje, kaip ponai kankino Villius Tell, Drama penkiuose aktuose. Yra tai geriauses veikalas garsaus vokiško poeto Schillerio. Dramatiškį formoje aprašyta čia kova už neprigulmystę šveicarių prieš Austrijos jungų darbai Šveicarijos patrijotų, tarp kurių svarbiausiu buvo Villius Tell. 20c
Zemių diukės Apysaka M. Radzevyčūtės, iš mūsų gadyne Lietuvoje. pustl. 228 50c
Žmogus. J. Ankratero apysaka. Smagi apysakaite pasiskaityt. Pustl. 40. 15c
Žmonės. Apie Lietuvos ubagų gyvenimą ir jų baliū. Diei akvyta ir juokinga 50c

J. J. Paukštis & Co. 120 124 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Nauji Tautiški Paveikslai

Naujai atspausdinti, labai gražūs.
1. Didis Lietuvos Kunigaikštis Vytautas.
2. Didis Lietuvos Kunigaikštis Keistutis.
3. Didis Lietuvos Kunigaikštis Algirdas.
4. Didis Lietuvos Kunigaikštis Gedeminas.
Paveikslų miera 22x28 eolių. Prekė 35c. koznas.
Paveikslas revoliucijos Lietuvoje, didumas 22x28. Prekė \$1.00.
Lietuvos mapa, didumas 8x11. 5c
Pinigus prisijūsdamas adresuok: J. J. PAUKŠTIS & CO. 224 E. Main st. PLYMOUTH, PA.

LAIKE NELAIMES.
Isinarinime ir isieukime kokio sanario vartok remai
Dr. RICHTER'S
Anchor Pain Expeller.
Palengvina, uszgiodo ronas. Laikik visada namie, ir ziurek kat butu su mus zenklo ankeru ant virszaus. Visi aptiekorei pardida po 25 ir 50 centu.
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl St., New York.

VIENYBĖ Telephone 1496 Greenpoint.
KUR TRENIR
GALYBĖ — VIENINTELĖ LIETUVIŠKA —
APTIEKA
VINCO DAUNARO,
132 BEDFORD AVE. BROOKLYN, N. Y.
Tarpe North 9-tos ir 10-tos ulyčios.

„Vienybes Lietuvniku“
Visoki reikalaujami spaudos dalykai yra atliekami **PLYMOUTH** po senoviai, kaip tai: plakatai, tikietai, konstitucijos ir kitu visoki reikalingi darbai.
Siuntimas Pinigu, pardavimas Laivakorciju ir visokių knygu, paveikslu, popieros gromatu rašymu ir teip toliaus.
PO ŠIUOM ADRESU:
J. J. PAUKSZTIS & CO.
224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

NAUJAS LAIKKASZTIS
Pirmyn
Literaturos, politikos ir ekonomijos visuomeniškas laikrašcis pradės eit po nauju metų Minersvillej. Redaguos ANTONOV. Kaina laikrašcio: metams \$1.50, pusei metų 80 c. Su įvairiais reikalais kreiptis ir prenumeratą siusti pagal šituo adresu:
J. Ramanauckas,
P. O. Box 53S, Minersville, Pa

VIENYBES LIETUVNIKU,
AGENTAL.
Adden, Pa. J
W. Sarpalius.
Baltimore, Md.
Jonas Želvis, 711 W. Lombard St.
J. Lius, 22 S. Green St.
Brooklyn, N. Y.
E. Fromas, 73 Grand St.
A. Diržinaitis, 97 Grand St.
T. Jarmala, 217 Berry St.
A. Jankaukas, 52 Hudson Ave.
Cambridgeport, Mass.
S. Griz, 541 Main St.
Chicago, Ill.
F. Eismanta, 3252 S. Halsted St.
P. M. Kaitis, 221 Wabansia Ave
Ehsabeth, N. J.
Dom. Boczkus, 211 4-st St.
Montello, Mass.
B. P. Miškinis, Box 124
New Britain, Conn.
M. J. Czeponis, 21 Pleasant St.
New York
A. Lesniauckas, 144 Houston St.
J. M. Danielius, 64 Cansevoort st.
Nauगतuck, Conn.
A. Levandauckas.
Scranton, Pa.
J. Petrišis, 1514 Ross Ave
So. Boston, Mass.
N. Gendrois, 224 Athens St.
Springfield, Ill.
J. Klembaukas, 7 Mill Row.
Spring Valley, Ill.
P. Milchunas, Box 146
Waterbury, Conn.
J. Zemantauckas, 30 W. Porter St.
Westville, Ill.
V. S. Kreivenas.

ŽMIJECZNIK
SU DIEVU IR TEISYBE
TOLIAUSIA NUSISI.
RATTLESNAKE LINIMENT

Geriausias Linimentas arba PAIN EXPELLERIS ant svieto nuo visokių GALVOS skaudėjimų, KAULŲ, PERŠALIMO, REUMATIZMO, STRENŲ SOPĖS, SAUSGELŲ, KAKLO, GALVOS SUKIMO IR DIEGLIŲ.
Jeigu nori ligoje ir nelaimėje pasigelbėti, neįsiskok rodos pas kokius nemokytus žydėjus ar kryžikus savo priepuoly, bet kreipkis arba tiesiai parašyk pas savo loemą vientautį, reikalaujamas tikrų grynu ir gydančių vaistų — pas **ALBERTA G. GROBLEVSKI**, Plymouth, Pa.
garsų dirbėją „Lenkiškų ir Lietuviškų gyduoju“, o persitikrinsi, kad neišskleisi veltui ir ant apgavysčių savo sunkiai uždirbtu centu.
Turime gyduoles nuo visokių ligų, kokios tikrai randasi ant svieto teip del senų žmonių, kaip del kūdikų, vyrų ir moterų.
„Lenkiškai—Lietuviškai“ vaistai jau tukstančius padarė sveikais — išgydys ir Tavę!
Ypatingai SLAPTAS ligas gydome ir gilioje slaptoje užlaikome, kaip kunigas išpažintį
Delto jeigu trokšti tikros gydytojas pagelbos, aprašyk savo negerovę, aiškiai ir su smulkmenomis, pridėk 2 centu ant atsakymo laiskui, o niekuomet to nesigailėsi.
Adrisuok:
Albertas G. Groblewskis
Cor. Elm and Main Sts.
Plymouth, Pa.

„Lietuvos Ukininkas“
LAIKRASZTIS
Lietuvos Demokratų Partijos, skiriamas Lietuvos darbo žmonėms Išeina viena kartą per savaitę iš Vilniaus, Lietuvos.
Jame telpa teisingos žinios iš visos Lietuvos ir kitų kraštų svieto.
Lietuvoj metų prekė...\$1.80;
Amerikoje.....\$2.50.
Kam yra miela prigimta šalis tėvynė Lietuva, tai užsitrašykite minėtąjį laikraštį, iš kurio žinosite kas ten dedasi dabartiniame revoliucijos laike, ir gerai pamokinimai ukės reika luose.
Vienas no. dėl pamatymo 5 centai
M. J. DAMLONAITIS,
3252 So. Halsted st., Chicago, Ill

Jon Wasczila,
Pasiuva puikiai drabuzius ant visokių madų, kaip vyrans teip ir moterims siutus.
Reikale meldžiame tautiečių atsilankyti ir persitikrinti iš mūsų darbo gerumo.
Jonas Vasczila
E. 14 st. and Walnut st.
BERWICK, PA.

Kancelerija provu.

Mes užeđam provus po visas dalis Amerikos ir Europos atprovojam didelius pinigus už sužeidimus. Daugelis žmonių tapo sužeisti pabrikuose kasyklose ir keliaujant geležinkeliu pasitaiko nelaimės per kompanijos kaltę tokiu būdu žmogus datyres žaisdą praleidžia dovana nežinodamas kad gali atjieszkoti tukstančius doleriu. Mes tokiem provom užsimam jeigu patiktų nelsimė saukis prie mus o mes atjieskosim prigulinciu daly. Negyvenanti New Yorko valstijo turi prisistuti \$20.00 iskalno.
Prietam išlarom visokas popieras daviernastis dėl atjieskojimo pinigų Lietuvoje. Išdirbam visokas popieras pirkinium ir visokių kontraktų. Jeigu važinuoji Lietuvoje ir nori prašportą mes parupinam ir in visas dalis svieto. Teipogi išimame amerikoniškas popieras. Reikalaujami k eipkites prie mus mes jums parupinsime. Gyvenanti toli nuo New Yorko kreikitės laisku indėdami už 2c markutę. Kriminališkas provas apsimam tik paviete New Yorko pigian kaip kiti adokatai.
Perkam ir parduoda n naujus lotus, pabirkus, salionus ir visokus biznevus daiktos.
Toredami reikala atsilankykite mus ofisa, gausite rodą dykai kokioi porioje. Ollis atidaras nuo 9 ryto 5 vakare. Adresuoki.
New York Law Company
50 Broadway
NEW YORK, N. Y.

GRAMATIKA
angliškos kalbos.
su ištariumu kiekvieno angliško žodžio lietuviškai, kaip tai: *beast* (byst) *zebris; eight* (eit) *aštuoni; eye* (ai) *akis* ir t. t.
174 psl., su prisintimu - \$1.25
Naujas Budas
išsimokini mo gražini lietuviškai rašyti, be pagelbos mokintojaus, 24 psl., su prisintimu - 10 ct.
Pinigus reikia siusti per „Money Order“ ant šio adreso:
Vaikų Draugas arba kaip išo mokt skaityt ir rašyt be mokiutoje, 220 abrozėliai parodo žodžius druko ir gražaus rašto. Rašto žodžių yra 285. Pustl. 64. Su prisintimu 15c.
P. MIKOLAINIS,
P. O. Box 62 New York City.

HOTELIS
VIN. DAJNIO
12 W. Main st. Plymouth, Pa.
Užlaiko visokios arieltos, vyno, skanaus alučio, porterio ir kvepeni cigarai. Salė dėl draugysčių ir seip susirinkimų.
Reikale kreipkitės pas savo tautietį **VINCA DAJNI**.

Lietuviškas Dzegornikas
Sziuomi užsimu jau 20 metų.

Užlaiko visokios raišes laikrodžius, sziuomi, pusiomoni ir kiseniniai vyriausiu moteris kas, anksčiau ir s dvarinias zėdėjimas, visokius ziedus, apli kias, auksinius ir bronzinius telti gl vinca voni žiedus, auksu au literes, diena, mazelį metu su vardais dykai, Telpoju tai su su sziuoms paminėtas ir paminėtas dalytas Gausite už įgia prekę suisakance rasyje.
Norinti uzstoderioti laikrodėli aukstin ar sidi brinj, ar paskaunota, tegul prisidėda savo tikra adresą ir 50 ct., o mes prisidėm ant Express ir perziurejas gali uzimokēt pinigus ir pasimti.
VINCAS URMANAVICZLA,
49 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

PUIKIAUSIAS SALIUNAS
JONO RAISO,
Skanus alus, gardi arielka, visokis vynas ir kvepeni cigarai.
Lietuviai, reikale užsikit pas svo tautietį, o visados busit užganėdiuti
769 Liberty Ave.
Cor Shepperd Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Kataliogas
Sztuku arba Magijos No. 1. DYKAI.
Sztam kataliogas telpa geriausios Magijszkos Sztukos. Kas prisius savo adrosa ir už 2c stempa tas gaus Sztuku Kataliogą Dykai. Adresus:
H. I. SMITH
84 Washington St. R. 21-22 CHICAGO, ILL.

Bukie linksmas!
Musilant abetal linksmi, perait plaukus tuzi atorus ligus ir neslenka ir nera plaukian, peritai kad nera norviski, uzimimtas yra veras ir nevarginis ju. Bet jeigu tavo plaukai visai minato isvestadi nera? Tai vartokite, Prof. Brundzas Won derful Hair Grower, kuris žėdnas vėrdomas nē siganėdina, ir aplie puse milijono padėkavimų ta larodo. Jeigu neteigiate atsilankiti per laiską bus išsiusta Dykai visi apsimamti nuo ko plaukai sienka ir plinta ir plieskaja tēsiardima, nora gyduoles ne sinėdiami panavai ir c. o. o. neįsikite pasite laiską ba nereikės nė centu mokēt už visos rodas (Valstaino Dykai) galite gauti po adrsiu
495 Broadway, netoli Myrtle Ave. Dras Adolph Levy Mgr. mūsų krautuve. Iustelgia nuo 1877 specialistai Rupturo-hermos, ir akinu, ir Apparatu visoki indyregiai dāt visų Hospitaliu Per laiskus klauskite rodos po siom adrsiu.
J. M. BRUNZDA & CO.
BROOKLYN, NEW YORK

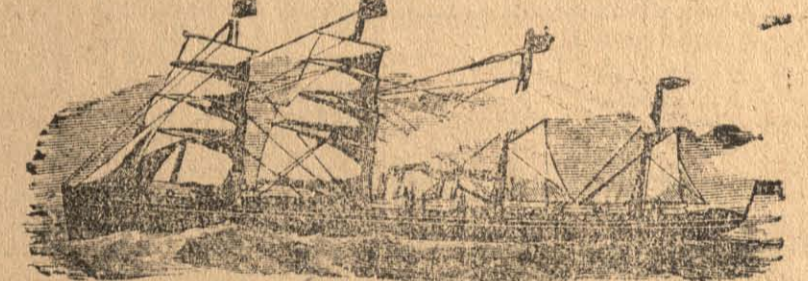
GERIAUSIA UZEIGA DEL LIETUVIU
pas **JONA KULBOKA**,
Skanus Alus, gardi Arielka, visoki Vynai ir kvepeni Cigarai.
TURIU AGENTURA.
Parduodu lotus ir namus puikioje vietoje, ant gerų islygu, galima pirkti už pilną prekę ir ant ismokesciuj, už pilną prekę perkant 15-tą procentą numazina. Szi puiki vieta randasi **LINDEN, N. J.** Nuvažiavimas dovani.
Dasiznokit pas **AGENTA**
Jona Kulboka,
74 Grand Street,
kampus Wythe Ave. Brooklyn, N. Y.
Vietoje, ka bankoje pinigus prazu-dot, tai verciaus nusipirk lotą arba namus o tada pinigai niekad neprazus. Su guodne gero veljantis.
JONAS KULBOKA.

TEMYKITE BROLIAI!
Imkimės nors sykį už rankų ir šelpkim viens kitą.
Reikalaujami šipkorėjų važiuoti i senąjį krajų, arba norėdami parsitraukti iš Tėvynės savo giminias, pažįstamus, teipgi siųdami pinigus, neužmirškite atsilankyti į **LIETUVIŠKĄ BAKĄ,**
W. G. SAVA,
13 S Penn'a Ave. **WILKES BARRE, PA.**
Gyvenu loemam savo name.
Naujas Telephonas No. 8208.

Jonas Dziedolikas
LIETUVISKAS GRABORIUS.
Karietos ant vesėlių, lai dotuvių ir krikštynų
Vežimai perkraustymui ir t. t.
509 Main st. KINGSTON, PA.

PASARGA DEL PAMEGDZIOTOJU.
Bėgyje paskutinių kelių metų atsirado daug pamegdziotoju mano Trajankos, taigi buvau priverstas išimti patentą ant Trajankos U. S. P. Office. Washington, D. C. Pranešu publikai, kad pikkdami visaros reikalautumet **KAZUNO TRAJANKOS**, o pamegdziotojams, teipgi pranešu sustoti vartojus žodį Trajanka, nes kitaip bus paaukti į U. S. sudą. Mano Trajanka sudeta keturkampiuos geltonos bakskuos ir patsiduoda po 25c. ir 50c. baksukas. Lietuviški štoninkai laiko beveik visur. Per pačią reikia prisint 5c. arba 10c. jeigu pas mus sinėciat.
Agentų reikalaujam visur.
L. M. KAZUNAS, Shenandoah, Pa.

Dabar laikas naudokites visil
Geriausia vieta dėl pirkimo su gražiais balais Armonyku, Sierklu Koncertiniu, Klarnatu, Triubu ir daugbe vi odu musikaisku instrumentu. Geru Dzegoroliu aksiniam, visokiu Zvoni, Lemengėdai, geru Driviu, Albumu dėl fotografiju, Revolveriu, Sierklu, Elektriskiu Lampukiu, Robiniu Lūteru, Adre nam Pececiu, Plaknu aukstinu (forzain pen), Gramofonu, Zėdymu, Istorišku ir Maldi knyžu, visokiu gražu Popieru dėl rašymo gromatu su visokias apskaitymais ir dainomas tuzinus už 25c. 5 tuzinai už \$1.50. Odėli dregudama mašinė gana gražini ir greitai drukoja, litaras ir visa mašinuki padaryta iš geriausio plieno. Prekė tik \$6.50.
Užlaiko kitoni išdarbu mašinuki kelin gatanu ir daugbe naujimu visokiu dalytu. Kas nor apturet kataloga tegul prisidėda už 5c, marie ir teisinga adresa, o aptures 84 puslapiu dideli žio meto **SAUGA KATULOGA DYKAI!** Kuriam yra šimtas visokių daiktų, su virš du šimtai aisku paveiksliu ir 18 kuro matyts jog mano tavoras pirmos klases, prases pigines kaip kitur. Storjykan, Agentam ir Perloriam parduoda visokius tavoras labai pigiai. duodu dideli rabata adresuokit:
K. WILKEWICH 112 GRAND ST., BROOKLYN, N. Y.

Max Kobre
Litewski i Polski BANK
40 Canal Str.,—142 Division Str., New York
Filija 81 Grand st. Brooklyn, N. Y.

Prieteliai! duodu jums žinią, kad mes parduodam Sifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausia prekę. Esu užtvirtintu agentu ant lini North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburg, Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Rotterdam. Sinėdame pini gus, kurius jusų prieteliai gauna į 15 dienų. Mūsų kantoroje galite susnekėti lietuviškai ir lenkiškai. Ateikite ir persiludikite, kad mes per 52 metusu kožnu apsiėjome teisingai. Teipogi parduđame tikietus ant visų geležinkelijų Amerikoje ir Europoje.
Duodam žinoti kad mes priimam pinigus į depositą bankos ir mokam po 3 procentus ant met. Procenta tik ta mokam nuo 50 doleriu ir virszans, ale kad buva padėti ne mažiau kaip 6 mėnesius. Padėti ir išimti žali kožną dieną nuo 9 ryto iki 2 po pietų, ir nuo 4 iki 8 val. vakare.

W. SŁOMINSKA,
679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.
Mano Dirbtuve tapo Apdovano'a
DWIEMS MEDALIAIS
ant Kosciuszkos Parodos už rupestingą, teisingą ir artistizką iszdirdima.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSALKINIŲ LAZDŲ ir tt.
Turiu už garbę apreiksztį guodotiniems Kunjgams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszciaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirdima isgijau geriauzę praktikę ir dėl to galu wisą padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.
Su guodne
W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

Puikus Hotelis

Kaz. Milišausko.
Laikau visokius gėrymus, kaip tai: Alu, degtinę, visokį vyną, portelį ir kvepenčius Cigarus.
Priek tam laikau kriaučystę. Stefinotus siutus dirbu pagal vėliausę madą, už prienamą prekę. Reikale nepamirskit savo lietuvį.

16 Baltimore st., Wilkes-Barre, Pa.
Priešais Central Dyptel.
Hotelis žemai, o kriaučystė ant viršaus.

Mėsinių vėcia

Užlaikau kasdien šviežią mėsą, kiaulieną, veršieną, jautieną, avinčieną, kempiai šviežią rudyti, dešrų visokių galima gauti dideliu pasirinkime visi pas A. Adžganca

201 Main st. PLYMOUTH, PA.

PATENTS

60 YEARS' EXPERIENCE
TRADE MARKS DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may quickly ascertain our opinion free whether an invention is probably patentable. Communications strictly confidential. HANDBOOK on Patents sent free. Oldest agency for securing patents. Patents taken through Munn & Co. receive special notice, without charge, in the Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest circulation of any scientific journal. Terms, \$3 a year, four months, \$1.00. Single copies, 10 cents.

MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

Nauja Krautuvė

Nesuprantantis visados užmoka brangiausias; jeigu galima tavą nusi-pirkt už pusą prekės.

Ateikite ir persiliudykite! Laikrodėlių, lenciugėlių, žiedų, armonikų. Ateikite ir mus krautuvę prieš City

A. E. Rakočy,
31 E. Market street, Wilkes-Barre, Pa.

Jonas S. Lopatto,

Attorney and Counsellor-at-Law (Lietuvys advokatas pabaigęs Pensilvanijos Universitetą), užsiima varymu prūsų višose teismuose.

Offisas rmuose 47-48-49 Bennett Building, kampo Public Square ir North Main Street, WILKES-BARRE, PA.
Telefonas naujas Ofiso 37
Residencijos 1284 R.

Grassel & Bahme,

Pirmojijs nuo Charles A. Grassel, Sr. Laikau krautuvę, Karpetų, Kljonų, sieninių popierių ir teip toliaus.

1506-1508 Beaver Ave.
ALLEGHENY, PA.

HOTELIS A. NATAUCZIO,

218 E. Main Str.
PLYMOUTH, PA.
Puikiausia ariela, vynas, skanus alutis, portelis, Elius ir kvepenči cigarai.
Atsilankykit pas savo tautietį A. NATAUTI.

PLYMOUTH NATIONAL BANK,

East Main st. Plymouth, Pa.
KAPITOLAS.....100,000
PERSIVYSZIS.....20,000

Tris procento mokame ant padėty pinigų. Bus išmokėta ant kiekvieno pareikalavimo. Geriausio užtikrinta užsidziska banka.

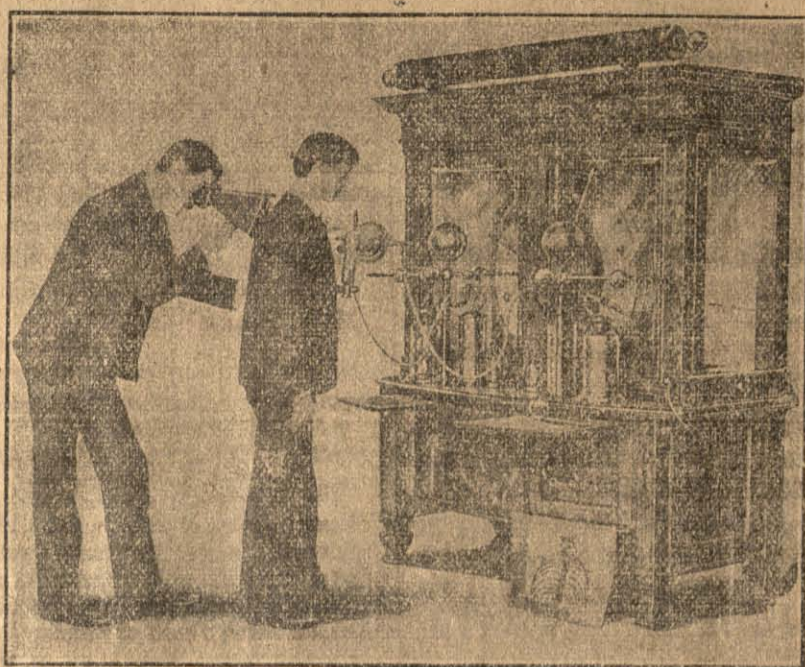
Jonh B. Powell, Prezidentas.
John J. Moore, Vice-President.
R. J. Faust, Jr. Kasierius.

ADRESAI

CENTRALISKŲ VIRŠINIŲKŲ TĖVYNĖ: MYLĖTOJŲ DPAUGYSTĖS.

Prezidentas — M. Paltauavyčius, 15 Millbury st. Worcester, Mass.
Sekretorius — A. Ramanaukas, 122 Essex st. Lawrence, Mass.
Kasierius — L. M. Kazmas, 107 S. Main st. Shenandoah, Pa.
Knygius — J. Simanavyčius, 331 Barnes st. Plymouth, Pa.

Literatiskas Komitetas:
J. Baltrušaitis, 1418 S. 2nd st. Philadelphia, Pa.
Dr. F. Matulaitis, 138 Bedford Ave. Brooklyn, N.Y.
V. Szliakys, 119 E. Centre st. Shenandoah, Pa.

Lenkiškas gvydytojas iš senos tėvynės yra savininku, sugabiu elektrišku naudingų masinų, kaip matote ant paveikslu, kur atėjus pas ligonį peržiuri ir atranda ligą ant kurios serga.

Ypatingai išgydymą visų užsisenėjusių ligų kroniškų, vyrų, moterų ir vaikų. Jeigu esate serganči ir reikalaujete daktariškos pagalbos tai nesiduokite netikriems gydytojams, kurio garsinasi duoda rodą dovanai, tik už gyduoles turį užsimokēt ir tokiu būdu išvilioja nuo \$3000 iki \$100.00

Aš praktikuoju su pasisekimu jau daugelis metų ir užsielpinau simpatiją ir prielankumą su savo geru pasielgimu, o kas svarbiausia dėl mūsų žmonių tai su pigumu. Negalima užtikrinti arba gvarantuoti, kaip kiti kad daro dėl ištraukimo pinigų, bet galite būti užtikrinti, jeigu yra išgydoma liga, tai išgydau kiekvieną tuojaus be užvilkinimo ir didelių išscaščių. Duodu ir nepaprastus gyduoles, kurios pargabentos iš seno kraujaus speciališka.

Kurie serganti negali asabiškai atsilankyti tai rašykite laišką aprašydami savo ligą ir skaudėjimą, tada apreiškiu išgydymą ir kaštus išgydymo jeigu ligonis tinka ant to, tai tuojaus pasiūneiu gyduoles ir reikalingus daiktus dėl ligono ir aprašome vartojimą gyduolių. Išgydė jau ne vieną mano gyduoles, tą liudija laiški padėkavonės gautos nuo tautiečių. Gydui teipgi patrukimą, rupturę ba operacijos ir pertraukimo darbu.

Nesiduokite apgadinėti aptiekoriams, kurie sau duoda vardą daktaro ir gydo kaip daktaras. Ligoniai nesijausdami geriau kreipiasi pas daktarą, su kuriuo daktaras turi daugian darbo negu su ligoniu, kuris tiesiog kreipiasi pas daktarą. Ligai užėjus nepamirškite, kur savo kalba galėsite susikalbėti.

43 S. WASHINGTON st. WILKES-BARRE, PA.
Europiškas ir Amerikoniskas elektriškas gydymas.
Valandos: nuo 8 iki 10 ryte; nuo 12 iki 4 po piet; vakaisais nuo 6 iki 10.
Naujas Telefonas 1005. Senas Telefonas 6503

Revoliucijos Paveikslas

„Prie Liausybes“, didelis paveikslas, 22 ir 28 colių, perstato atsitikimą Lietuvoje 1906 m., kaip revoliucionieriai drasko maskolišką konceleeriją. Labai dailus paveikslas pilnuose dažnuose, su žaliuojančiais laukais ir mėlynu dangum ir t. t. Tokio ietuviško paveikslas da niekur nėra. Reikalingi agentai. Prekė 1 doleris. Adresukit: Lithuanian Art. Association Ex 133, Shenandoah, Pa.

Lietuvizskas Ziegormeistras.

Sziuomi užsiimu jau 18 metų.
Pranešu visoms lietuviams, kad užsiuju dideli krautuvę visokių dizegoraitų ir žiedų, kaip tai, laikrodžių sieninių, kiseninių žiedų, rankų ir moterų stūnų rezininių kvėpavimo ir t. t. Visokių žiedų slubinių ir sėpi nesit vadiname ir meginame didelį puoširinkimę ir už prienamą prekę. VISOKIŲ MUZIEIOS IRANIKŲ.
Siriškių, armonikų, stremų, klarnetų, britvų dronkonių, ommalinių ir parasonų. Taipogi dizegoraitų ir papatėm.

M. MINKUS,
kampus Hancock ir
236 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Lietuvizskai--Lenkiszka Banka

Parduoda Laivakortes iz Amerikos į Europa ant geriausių Laivų, Hamburg, Rotterdam, Bremen, Antwerp Havro Liverpool, Neapol ir tt.
Parduoda tikiėtus visais gelžkeliais į visut miestus visam svieta.

Siunčia pinigus į visas svieta dalis greitai ir už pigiausių prekę. Perka; parduoda ir išmaino visokius pinigus paga, dienos kursą.

Atlieka visokius reikalus senam kraszte, GALIMA SUSISNEKĖT LIETUVISKAI ir LENKISKAI.
Banka atidara nuo 8 ryto iki 9 vakare. Nedėdienjais nuo 9 iki 12 ryt

A. HURWITZ,
100E. Main str. 42 E. Market Str. 203 Lackawanna Ave
PLYMOUTH, PA. Wilkes-Barre, Pa. SCRANTON, PA.
33-35 Graham Ave. Brooklyn, N. Y.

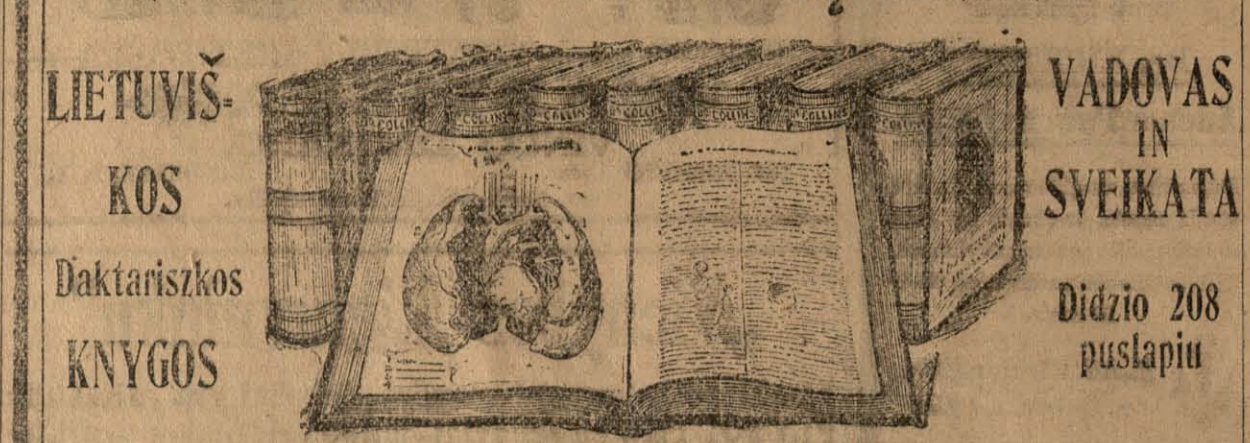

KAS MIELIAUSE SIAM SVIETE?

Sveikata ir gyvastis. Dėl užlaikymo geros sveikatos žmogus turi valgyt 3 kartus ant dienos, visada tuom pat laiku, geriant gėrymus o ypatingai degtine, visados gerk iš bonkes kokių čion matai, t. y. seniausie ariela. Suv. Vais. pradėta 1812 m. ir pripažyta per geriausius daktarus už gerą. Jos pardaikas A. M. Martusevičius nuo pirmos Apriliaus pasiilko savininku drauge su J. Symatu, teipgi lietuviu. Kreipiantės su reikalu adresuokite:

Marius & Symont,
302 Broadway, New York City, N. Y.

IR VEL 100 TUKSTANCIŲ ISZLEISTA

LIETUVIŠKOS Daktariškos KNYGOS

VADOVAS IN SVEIKATA

Didžio 208 puslapiu

Nes pimesnės po 50 tukstančių laidas; kaip bitės lietuviai išscašioje — po visą pasaulį knygas. NAUJA paskutinė 100 tukstančių egz. LAIDA, su daug pridėjimų ir išaiškinimų, apie visokias ligas; kaip būti sveiku, nuo ligų apsiserget, išsi-gydyt ir žingeidžių paslapybių žmogaus gyvenimo — pripildyta

Direktorius Collins NEW YORK Medical Instituto.

VADOVAS IN SVEIKATĄ parašyta aiškioj kiekvienam suprantančioj kalboje. TA KNYGA yra naudinga vyrams ir moterims, seniems ir jauniems, sveikiems o labiausie sergantiems. ŠITA KNYGA perskaite, netik mokės, kaip būti sveiku, nuo visokių ligų apsisergeti, bet ir daktariškam mokėle apsisvies, o ir žinosi kur ir kaip išsi-gydyt sergantis. „Vad. in Sveikata“ apat mokslišką išaiškinimą, net su paveikslais parodo, subdavojiimo žmogaus visas paslapybes, lygei plačiai aprašyta vyrų ir moterų lytiškas gyvenimas iš abiejų pusių, kaip darosi ir kaip būti laimingu.

KAD VADOVAS IN SVEIKATĄ didelė knyga, tik perskaite ją, viska galėsi atrasti. DOVANAI ją kiekvienas apturės, kuris atsitys tik 10 centų markėms prisiuntimo kaštus.

JEI TEIP SERGI, kad be tikrų gerų vaistų ir be SUMANAUS DAKTARO, negali būti išgydytas, tai COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTAS didžiausias ir seniausias Amerikoj, pasekmingai visokias ligas išgydo, nes jame darbuojasi daktarai specialistai ant visokių ligų ir vartoja geriausias, tikamas gyduoles, pergalejinti ligos, — su teicia sveikatai pagėbi, atisaukus asabiškai ar aprašant (lietuviskai) ligų-nosvelkumus, per laiską.

Kad apsilima, tai ir išgydo: VYRUS ir MOTERIS, senis ir jaunas nuo visokių ligų. KAD TAS INSTITUTAS pasekmingai visokias ligas, paprastas, užsodintis ir paslaptas užsiskrečiamas išgydo; tai liudija pačių gydytųjų laiški, palet daleidimā iš daugelio talpiname nors keletā.

Išgydyta nuo užsodintos ligos skausmingos mėnesinės, baltojų, ir dieglių, viduruse ir stremose kitai daktarai neįstenge išgydyt.

Agnieška Daškene
New Rockford, N. Dakota.

Mylimas Dr. SPECIALISTAS.
Dėkingas esu už vaistus, kurie mane išgydo nuo abino nusilpėjimo ir jaunystės gyvenime klaidų nors būty sarmatų apreiška visā buvusį neilaimingumą, bet vėlydama d'4 brolių slupinguose atfikimuse apturēt tykra išgydima kad kreiptis prie jus ir kad visokiom be pasaukimo daktarams pinigų be naudos nemetyti. Dabar aš esu sveikas ir drūtas ant visų dalių kūno — jus varda visiem garsinųjų laikydamas pagodone.

S. A. Kardulis
719 O'Fallon st. St. Louis, Mo.

Irni sirgus intstų vidurių liga, skaudė fino kojose, rankose ir sanartuose plau učiu nosvelkumų konojimu su skrep-lavimu. Išgyditas dėkingas ir prisiunte paveikslu.

Juozas Niekils
251 Cyprus ave. Johnstown Pa.

Gyduoles visada tampa pritaikytos kiekvienam sergančiam specialiskai — atėjus asabiškai ar lai'ku atsilaukus. Gyduoles išsiunčiamos, po visą Ameriką ir kitas dalis pasaulis. Slapybė užlaikoma. Rašant adresuot:

The Collins New York Medical Institute

140. WEST 34 STR. (arti Broadway) NEW YORK N. Y.

Dėlei atsilankančių asabiškai Ofisas adaras kasdien nuo 10 iš ryto iki 5 po piet; šventadieniais nuo 10 iki 1 val. Dr. R. MIELKE, rūpintojasis gydiniais institute.

17 akmenų Railroad Laikrodėlis.

Padėbitas pagal pilnū pie-simą, auksavimas 25 metų, lanting vidurių geriamai, to-singiamai laikui ruo ir gra-ziam. Gerai daili padėbiti, visai dailiai gvarantuoti, ge-riausios rūšies akmenų GARANTUOTAS ANT 20 METŲ.
Laikrodėlis galvėbe užs-kamas ir nustatomas Tinkam-tis tarnaujančiam ant ge-ležinkelio, reikalaujantime tikro laiko. Mė užtikriname geriaū laikrodėlio ir užtiklime taimetui, prieisimā G. O. B. už \$ 75 užmokėsim ole adriso pri-siuntimā ir dailis me taimetui ant esy'ono lais-zamintoti. Jeigu taimetui laikrodėlio nepatiks ne-mokėk no cento. Duodame prie kiekvieno laikro-dėlio dykai prekę ant apnū moteriska ar virlika rezėli, atėju p'čiai, senis laikrodėlius isvlika du-sime vienā atsrodėli DYKAI!

L. A. FRETCH & Co.,
52 Dearborn Street Chicago, ILL.

M. ROSENBAUM

Geriausie dėl Lietuvių Agentura ant visos Philadelphios.
Pardadam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieta, ir ant visokių linijų. Turim susinesimus kiekvinoj dalyje svieta ir siunčiam pinigus greitai ir pigei. Susisnekam visokiose kalbose. Pinigus priimam ban kon ir išmainom. Visame duodam prieteliškā rodā.
Musų Ofisas 609 South Third str. PHILADELPHIA, PA.

Dr. O'Malley izsaiszkina priazasti pasekmingo gydymo.

ISZSIVERŽIMAS. VERIKOSELE arba netikrasis ISIVERŽIMAS. HYDROCELE arba vandeniinis ISIVERŽIMAS. PUCZKA ir visokios UODOS LIGOS.

Be jokios operacijos, skaudėjimo, ar aplaidimo savo kasdieninio darbo.

PRIEZASTYS ISZGYDIMO. LIUDININKAI ISZGYDIMO.

1 Delto—kad joje reskaudantis iš-gydytas yra naudojamas per 25 m. ir likos ištrinetas per daugel metų, o teip valdinami išsiveržimo Speciali-stai stengosi naudot ir sekt paskui jį.

2 Delto—kad jisai jau išgydė 12,000 ligonių, daugelis atvažavusių iš toly-mų šalių dėl išsi-gydimio ir psekming-gai išgydė su savo išradimu.

3 Delto—kad jisai gali medegiskai ir profesionaliskai užtikrint kozną prizadėjimą kuri duoda dėl savo li-gonių, o givendamas ir praktikuoda-mus tarp jų 25 metus yra geras liu-dijimas apie jo tinkumą.

Su tokiom priezastim ir liudijimais ar da vilkintumet atisaukt pas Dr. O'Malley kuris jus Egzaminavos už dyka ir pasvlys kas jums kenkia ir kaip apsig rti. Geriau p'sinaudot iš 25 metinės praktikos ir nustot jies-kot pagalbos kur kitur, kurie jus tik apgadinės ir nieko negelbės jum.

PASKALBĖJIMAS DYKAI—YPATISZKAI AR HER PACZTA. Atsiusk adresā, o prisiosim knygutę su abrozėliais apie išsiveržimą užpa-četytam kopertu.

Dr. O'Malley's Medical Offisas. 158 WASHINGTON ST. WILKES BARRE, PA.
Kur galima susikalbėti Lietuvizskai, Lenkiskai ir kitoma kalboms. Brencizus Ofiso 134 Wash-ington Ave. Scranton, Pa. Kur Dr. O'Malley gali matyt pėnynciom ir subatom nuo 2 iki 5 popiet.

Isidor Glou.
Parducda laikrodėlius sieninius ir kiseninius vyriškieis ir moteriškieis, žiedus, bransoletas apibras ir visokius aukštinis daiktus, teipgi užsi-jima jų isteymu, viskas už pigiausias prekę.

G. J. JESZMANT,
171 N. Main st. Pittston, Pa.

Antanas Staszauckas.
Laskau puikioje vietoje Baltos, užlaikau aka niavėne gėrymus ir kvepenčius Cigarus. Lietu-vaui nepamirškite atsilankyti pas savo vliantį.

No. 2 Cor. Nesbitt ir Broadway st. EAST PLYMOUTH, PA.